

Acest material este dezvoltat în cadrul proiectului “VERA – Schimbare pozitivă prin acțiuni integrate în vremuri dificile!”, Componenta 1, activitatea A.1.1 ORGANIZAREA SESIUNILOR DE INSTRUIRE PENTRU COORDONATORII ȘI MEMBRII ECHIPELOR MOBILE, sub-activitatea 1.1.2. Realizarea strategiei de formare colectivă și a materialelor de formare pentru echipele mobile. Materialul are la bază programa de formare dezvoltată ca urmare a analizei nevoilor de formare a echipelor mobile și a coordonatorilor acestora și va fi utilizat de către participanți în cadrul sesiunilor de instruire organizate în cele 123 de locații.

Având în vedere că domeniul violenței domestice este unul complex și sesiunile de instruire au o durată de doar 16 ore, programa de formare cuprinde o parte dintre tematicile selectate ca fiind importante de către respondenți pentru formarea profesională continuă. Recomandăm ca unele subiecte menționate în cadrul sesiunilor de instruire de către formatori să fie urmărite ulterior de către participanți în alte programe de formare continuă la care vor participa.

CUPRINS

I. ASPECTE INTRODUCATIVE

1.1. Prezentarea proiectului

1.2. Organizarea și desfășurarea sesiunilor de instruire

II. Agenda sesiunilor de instruire

Ziua 1 de instruire

2.1 Relații și roluri

2.2. Siguranța

2.3 Violența domestică

2.4 Echipa mobilă

Ziua a 2-a de instruire

2.5. Metode și tehnici de intervenție

2.6 Principii și competențe

2.7 Siguranța și reziliența practicienilor

2.8 Instituții implicate în prevenirea și combaterea violenței domestice și colaborarea interinstituțională

Bibliografie

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

I. ASPECTE INTRODUCTIVE

1.1. Prezentarea proiectului

Proiectul VERA - Positive change through integrated action in turbulent times! este implementat de către Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați ca beneficiar/promotor de proiect., împreună cu partenerii săi Centrul de Formare și Evaluare în Asistența Socială – CFCECAS, Fundația SENSIBLU, Asociația NECUVINTE, Centrul de Mediere și Securitate Comunitară (CMSC).

Context general

Proiectul reprezintă o nouă acțiune strategică menită să îmbunătățească și să adapteze capacitatea de răspuns a autorităților publice centrale și locale pentru a oferi un sprijin mai bun și adecvat victimelor violenței domestice și violenței de gen. Activitățile specifice ale proiectului sunt axate pe consolidarea mecanismelor interinstituționale locale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice și violenței de gen. Astfel, vor fi îmbunătățite capacitatea de intervenție și sprijinul acordat victimelor în scopul îmbunătățirii serviciilor oferite victimelor violenței domestice și violenței de gen.

Obiectivul general al proiectului este de a îmbunătăți și adapta capacitatea de răspuns a autorităților publice centrale și locale pentru a oferi un sprijin mai bun și adecvat victimelor violenței domestice și violenței de gen, în contextul pandemiei de COVID-19.

Obiective specifice:

OS1: Capacitate de răspuns îmbunătățită a mecanismelor interinstituționale pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică la nivelul comunităților (echipe mobile - EM).

OS2: Capacitate instituțională îmbunătățită prin instruirea specialiștilor din compartimentele de

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

violență domestică (CVD) de la nivelul DGASPC-urilor și creșterea capacității acestora de a facilita accesul la justiție al victimelor violenței domestice și violenței de gen și a copiilor afectați de aceasta. OS3: Barometru elaborat în domeniul violenței domestice și al violenței de gen, urmărind evoluția fenomenului, practicilor și tendințelor, bugetarea de gen, serviciile sociale, măsurile de protecție, consiliere juridică, sprijin psihologic, piața forței de muncă, în special în legătură cu pandemia de COVID-19, în fiecare județ și la nivel național.

1.2. Organizarea și desfășurarea sesiunilor de instruire

În cadrul componentei 1 sesiunile de instruire sunt organizate pentru coordonatorii echipelor mobile și membrii acestora. Minimum 3.228 de coordonatori ai echipelor mobile/ persoane desemnate, precum și membrii echipelor mobile, vor fi instruiți teoretic și practic, în vederea dobândirii unor abilități sporite pentru intervenția de urgență în cazuri de violență domestică, la nivelul comunităților. Sesiunile de instruire au o durată de 16 ore și se desfășoară pe parcursul a două zile de formare.

II. Agenda sesiunilor de instruire

Fiecare zi de instruire este împărțită în mai multe sesiuni de formare, cu o tematică specifică.

2.1 Relații și roluri

Relația - noțiune și semnificație

Conform DEX (2009) termenul de relație (pl. *relații*, s. f.) este definit ca fiind o ”legătură, conexiune, raport între lucruri, fapte, idei, procese sau între însușirile acestora.”

Relațiile interpersonale implică interacțiuni sociale între două sau mai multe persoane, prin intermediul cărora se influențează reciproc. Acestea pot fi de mai multe tipuri, în funcție de obiective: relații bazate pe schimbul de informații și cunoștințe (cerc larg), relații de prietenie, relații de parteneriat în activități profesionale, relații de cuplu/ iubire.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Tipuri de relații: relații funcționale și relații disfuncționale

Relațiile de cuplu funcționale au la bază parteneriatul și colaborarea celor doi parteneri în ceea ce privește stabilirea valorilor comune, administrarea aspectelor de natură socială, emoțională și economică a vieții lor, dar și capacitatea de a stabili scopuri comune pe termen scurt, mediu și lung. Transparența, angajarea comună în rezolvarea problemelor și posibilitatea de a discuta și agreea perspectivele și modelele comune ale familiei generează sentimentul de încredere în sine și în celălalt. Toate acestea contribuie la menținerea funcțională a relațiilor.

O relație funcțională este o condiție pentru dezvoltarea emoțională, socială, economică și pentru menținerea capacității unei persoane de a se dezvolta și a contribui la dezvoltarea celor din jur.

Relațiile de cuplu disfuncționale au la bază lipsa de colaborare a partenerilor în procesul de luare a deciziilor, manifestarea violentă în rezolvarea contradicțiilor, critica și feedback-ul negativ constant și lipsa de armonizare a așteptărilor. Cei doi parteneri nu se simt în siguranță și nu pot comunica despre nevoile și dorințele lor, nu au încredere și nu există predictibilitate.

Relațiile disfuncționale pot avea la bază controlul exercitat de către unul dintre parteneri asupra celuilalt. În cazul relațiilor care au la bază abuzul și violența apare riscul pierderii stimei de sine, a încrederii în sine și în celălalt, a identității personale și sociale, iar în cazul amplificării violenței pot apărea riscuri legate de siguranța personală.

Relațiile de dependență în cuplu se nasc dintr-o poziționare inadecvată a celor doi parteneri față de ei înșiși și față de relația pe care doresc să o construiască împreună. La începutul unei relații de cuplu, partenerii trec printr-un proces de cunoaștere și armonizare a așteptărilor și a modelelor. Acesta poate fi un joc al descoperirii reciproce, dacă e bazat pe încredere, sau poate fi un joc de putere, dacă e bazat pe frică. Pot fi mai multe feluri de frică: frica de performanță în rolul marital, frica de părăsire, frica de eșec, frica de pedeapsă etc.

În cazul jocurilor de putere, finalitatea este câștigarea și asigurarea superiorității și puterii față de partener. Asta înseamnă că deciziile vor fi luate de cel care are puterea, resursele vor fi folosite la libera lui alegere, iar relația va merge strict numai în sensul decis abuziv de către acesta. Relația de dependență poate fi alimentată de convingeri negative care, cel mai probabil, sunt preluate intergenerațional sau dezvoltate prin învățare socială, de exemplu: “a fi într-o relație presupune să te sacrifici” sau “pierderea relației e un eșec personal major”.

„Rețeaua de relații sociale poate proteja indivizii față de efectele stresului, inclusiv ale stresului emoțional. Siguranța că există oameni care vor ajuta și proteja, creează securitate și atașament și va

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

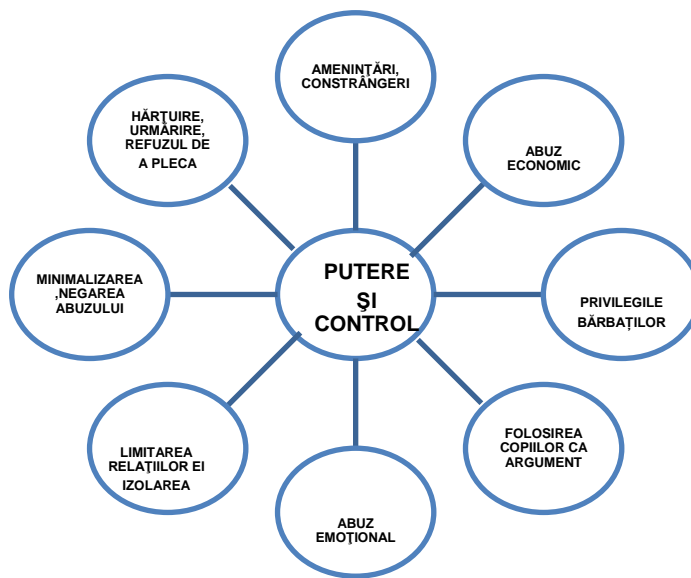
contribui la dezvoltarea identității, atât la copii cât și la părinți. Rețeaua de relații sociale este importantă pentru rezolvarea adecvată a problemelor în situații de criză.” (Killen, p. 195)

Victima și agresorul

Articolul 5, alineatul 2 din legea 217 din 2003 definește victima ca ”persoana fizică ce este supusă uneia sau mai multor forme de violență (...), inclusiv copiii martori la aceste forme de violență.”

Agresorul este o persoană care exercită acțiuni de putere, agresiune sau abuz asupra altei persoane cu scopul de a o limita și controla. Agresorul poate fi amabil și galant în mediul social, dar abuziv în relația de familie. Pentru a înțelege jocul de putere redăm mai jos roata violenței domestice. Aceasta poate fi un instrument util în intervenția în cazurile de violență domestică pentru a explica anumite comportamente și pentru a înțelege dinamica dintre victimă și agresor.

ROATA VIOLENȚEI DOMESTICE

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Ciclul violenței domestice

Fiecare persoană răspunde diferit la violența în familie. Însă dincolo de răspunsul pe care îl are victima, violența în cuplu se manifestă după același tipar urmărind anumite faze. Acestea se numesc cicluri ale violenței.

1. **Faza „lunii de miere”**) - este o fază de falsă relaxare în care agresorul pare comunicativ, atent la relație, atent la nevoile victimei. Agresorul folosește manipularea pentru a controla victima, face promisiuni frumoase dar mincinoase, pare preocupat de bunul mers al relației lor.

2. **Faza de acumulare a tensiunii** - agresorul acumulează progresiv tensiune. Aceasta este motivată de diverși factori: stres de la locul de muncă, diverse situații dificile, discuții/conflicte, diferite obligații familiale. Comportamentul său devine din ce în ce mai agresiv și nu contează deloc că cei din jur încearcă să-l detensioneze. Victima are senzația ca ”merge pe coji de ouă”. În relațiile funcționale pot fi tensiuni însă acestea sunt abordate prin comunicare într-un mediu de siguranță și încredere.

3. **Faza exploziei** - în această fază are loc actul de violență (lovirea, bătaia etc); tensiunea se mai estompează însă incidentele violente își pot spori intensitatea în timp și pot fi diferite tipuri de comportamente abuzive.

4. **Faza „a doua lună de miere”** – agresorul se simte rușinat sau vinovat pentru actul de violență comis. De obicei nu-și asumă responsabilitatea pentru comiterea violenței, afirmând că a fost provocat de victimă, sau nu și-a dat seama ce face din cauza nervilor ori a consumului de alcool. Promite că astfel de lucruri nu se vor mai întâmpla. Dacă victima îl părăsește imediat după incident, agresorul va încerca să-i capteze atenția și bunăvoința, să o amăgească prin cadouri, comportament ireproșabil, atent, iubitor. Dacă cei doi se împacă, nici unul nu mai vrea să-și amintească durerea resimțită după episodul violent iar victima crede că el s-a schimbat. În majoritatea cazurilor ciclul o ia de la capăt, până când victima își pierde încrederea în sine, în propriile sentimente și propria judecată.

Unii dintre autorii descriu aceste cicluri mai amănunțit și le împart în șase faze: **faza exploziei, faza de remușcări, de urmărire, de relaxare (“luna de miere”), faza de așteptare și de acumulare a agresivității.**

Resurse video: Ciclul violenței

https://www.youtube.com/watch?v=w0Q2bqLYjnY&ab_channel=CalStateSanBernardino

De ce victimele violenței nu pleacă din relație | Leslie Morgan Steiner:

https://www.youtube.com/watch?v=V1yW5IsnSjo&ab_channel=TED

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Studiu de caz 1

Acest caz este redat din intervenția asistenților sociali cu victime ale violenței domestice în cadrul proiectului Action for Change.

Marian este un tânăr bărbat de 34 de ani și este pentru prima oară într-o relație de lungă durată. Ea este Ioana, este în a doua ei relație de lungă durată și are 30 de ani. Amândoi lucrează- ea este vânzătoare la magazinul alimentar din localitate, iar el este mecanic de utilaje agricole.

S-au cunoscut în urmă cu 1 an la magazinul unde lucrează ea și se gândesc să se căsătorească. Locuiesc împreună de 10 luni într-o garsonieră pe care au închiriat-o.

Ioana are un băiat de 3 ani din relația anterioară. Nu știe cum de a rămas însărcinată, iar tatăl copilului i-a spus că sigur nu este el responsabil și nu l-a recunoscut pe copil.

Într-o zi Marian se duce la magazin și o vede pe Ioana discutând cu un bărbat. Pe moment nu îi spune nimic, însă când se întoarce acasă începe discuția.

- Ce-ai făcut azi la muncă?
- Nimic....ce să fac...am fost ocupată cu marfa nouă pe care am primit-o azi.
- Și...altceva? Ce-ai mai făcut?
- Nimic.
- Cum nimic? Lasă că te-am văzut eu...!!!

Ioana se gândește că va avea din nou o discuție și cum să facă față iar unei astfel de situații.

- Chiar nu am făcut nimic. Spune-mi mai bine cum ai reușit să repari chiuveta? Mi se părea că nu mai putem face nimic cu ea.

- Lasă...nu mă duci tu cu vorba...nu sunt chiar așa prost...spune-mi ce tot vorbeai cu ăla?

Ioana se simte dezamăgită de faptul că nu are încredere în ea. Ori de câte ori el venea la magazin și o vedea vorbind cu un client îi făcea astfel de reproșuri. În ultimul timp i se pare că el a început să vina mai des pe la magazin. Uneori îi spunea că a trecut doar să vadă ce mai face. După ce s-au cunoscut, ea credea că vizitele lui erau pentru că îi era drag să o vadă. Când a început să îi reproșeze că stă de vorbă cu prea mulți bărbați i-a explicat că erau clienți...și erau și femei și bărbați...

Întrebări:

- Ce etapă din ciclul violenței puteți identifica?
- Cum credeți că se va dezvolta relația dintre cei doi?
- Scrieți următorul ”episod”.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

2.2. Siguranța

În acest subcapitol vom prezenta câteva informații despre conceptul de siguranță, atașament. modul în care se dezvoltă siguranța, la nivel personal, relațional și de grup.

”Atașamentul - spune John Bowlby - reprezintă orice formă de comportament prin care persoana se plasează și menține proximitatea cu un anumit individ pe care îl vede ca fiind capabil de a se confrunța cu dificultățile vieții. Atașamentul este evident de fiecare dată când persoana e speriată, obosită sau bolnavă și când are nevoie de îngrijiri și reconfortare. În alte momente, atașamentul nu e atât de evident. Persoanei atașate, care știe că figura de atașament este disponibilă și sensibilă față de ea, îi dă un sentiment general, puternic de securitate și o încurajează să valorizeze și să continue relația. Deși comportamentul de atașament este cel mai evident în copilărie, el poate fi observat de-a lungul tuturor ciclurilor vieții, mai ales în momente de urgență. Deoarece poate fi observat la toate ființele umane (funcționând conform unor tipare diferite), este considerat ca parte integrantă a naturii umane și ca o trăsătură pe care noi o împărtășim (într-o măsură variabilă) cu membrii altor specii. Funcția biologică atribuită atașamentului este aceea de a proteja. Desigur, a rămâne într-o situație ce ne permite un acces facil la o figură familiară despre care știm că e gata și că dorește să ne vină în ajutor în caz de urgență este o bună poliță de asigurare, indiferent de vârstă. (Bowlby, 1998, apud Ana Muntean, 2006, p. 195).

Cercetările în domeniul atașamentului reliefează importanța relației părinte-copil în modelarea interacțiunilor pe care copiii le au cu alți copii, sentimentul de securitate pe care-l au în explorarea lumii, rezistența lor la stres, capacitatea de a-și echilibra emoțiile, cea de a crea o poveste coerentă care dă sens vieții lor și cea de a crea relații semnificative în viitor (Siegel & Hartzell, 2014, p. 137).

Atașamentul este un sistem înnăscut al creierului uman, care s-a dezvoltat cu scopul de a menține copilul în siguranță. El îngăduie copilului: (1) să caute proximitatea părintelui (2) să meargă la părinte în momente de suferință pentru alinare, ca sursă de refugiu sigur (3) să internalizeze relația cu părintele ca un model lăuntric al unei baze sigure (Siegel, Hartzell, p. 141).

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Cercetătorii Mary Ainsworth, Mary Main și Judith Solomon- au evidențiat patru tipuri de atașament, tipologizate în ordinea primelor patru litere din alfabet. A;B;C;D. Tipul de atașament B este atașamentul sigur. Celelalte trei tipuri A, C și D sunt tipuri de atașament nesigur (A- nesigur evitant, C- nesigur ambivalent și D - nesigur dezorientat, dezorganizat). Diferențierea între tipurile de atașament este dată de gradul de siguranță observat în funcție de reacțiile copilului la separarea de mamă, la interacțiunea cu o persoană străină, într-un context nou pentru copil (Muntean, 2006). În cazul dezvoltării atașamentului sigur, răspunsul părintelui la nevoile copilului mic a fost unul în care a fost disponibil din punct de vedere emoțional, receptiv și sensibil. În situația dezvoltării unui atașament evitant, adultul a fost indisponibil din punct de vedere emoțional, nereceptiv, insensibil și distant iar la atașamentul ambivalent adultul a fost disponibil în mod aleatoriu, receptiv, ambivalent și sensibil, intruziv. În ce privește atașamentul dezorientat, dezorganizat, copilul nu are o strategie de siguranță iar nevoie de atașament nu este satisfăcută din cauza comportamentului excesiv, înspăimântător ori haotic ale părintelui. (Siegel & Hartzell, 2014, p. 145)

Copilul interacționează, în primii ani de viață, și cu alte persoane în afară de părinți. Aceste interacțiuni în familia lărgită, la creșă, la grădiniță, ori în alte contexte în care copilul ajunge, pot fi tot atâtea surse de relații care să dezvolte un atașament sigur, în cazul în care el nu a avut o experiență pozitivă cu părinții din cauza comportamentelor violente, înspăimântătoare, haotice ori fiindcă părinții au dezvoltat și ei un atașament nesigur, dezorganizat.

”Există cercetări, - spune Muntean- care arată că modificarea primului model internalizat de funcționare a lumii nesecurizat spre un model securizant este posibilă prin psihoterapie, prin șansa de a avea un partener sensibil și capabil de a-și oferi sprijinul permanent dar și prin implicarea și sprijinul venite din partea altor persoane din *peer group*.” (Muntean, 2006, p. 208).

Siegel spune că ”unii sunt îngrijorați gândindu-se că descoperirile din domeniul studiilor legate de atașament arată că primii ani de viață ne creează destinul. De fapt, cercetările arată că relațiile cu părinții se pot modifica și, pe măsură ce se întâmplă așa, atașamentul copilului se modifică. Asta înseamnă că nu este niciodată prea târziu să creezi modificări pozitive în viața unui copil. Studiile

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

demonstrează de asemenea, că o relație benefică cu altcineva decât părintele, cineva care-l face pe copil să se simtă înțeles și în siguranță, oferă o sursă importantă de reziliență și optimism, o sămânță în mintea copilului care se poate dezvolta mai târziu, pe măsură ce copilul crește. Relațiile cu rudele, profesorii, asistenții maternali și consilierii pot furniza o sursă importantă de conectare pentru un copil aflat în creștere. Siegel afirmă că relațiile cu părinții se pot modifica și în directă măsură se modifică și atașamentul copilului. Mai mult, o relație benefică, în care copilul se simte înțeles și în siguranță, cu altcineva decât părintele, reprezintă o sursă de putere pentru creierul copilului și pot fi o sursă importantă de conectare pentru copilul în creștere. Niciodată nu e prea târziu pentru a crea modificări pozitive în viața copilului. (Siegel, Hartzell, 2014)

2.3 Violența domestică

Definirea violenței domestice conform art.3 din Legea 217/2003 violența domestică înseamnă orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială, spirituală sau cibernetică, care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima.

Convenția de la Istanbul definește “violența domestică” ca fiind toate actele de violență fizică, psihică, sexuală, psihologică sau economică care apar în interiorul familiei sau a unei unități domestice, între foști sau actuali soți ori parteneri, chiar dacă aceștia împart sau nu aceeași rezidență cu victima.

Violența împotriva femeii este înțeleasă drept o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și va însemna toate acțiunile de violență de gen care rezultă în, sau care sunt probabile a rezulta în, vătămarea sau suferința fizică, sexuală, psihologică sau economică cauzată femeilor, inclusiv amenințările cu asemenea acțiuni, coerciția sau deprivarea arbitrară de libertate, indiferent dacă survine în public sau în viața privată (art. 3, lit. a din Legea 217/2003).

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Tipuri de violență (violență domestică/ violență de gen)

Conform art.4 din Legea 217/2003 violența domestică se manifestă sub următoarele forme:

a) violența verbală - adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;

b) violența psihologică - impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală sau în orice altă modalitate, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângerile de orice fel, urmărirea fără drept, supravegherea locuinței, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de victimă, efectuarea de apeluri telefonice sau alte tipuri de comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care prin frecvență, conținut sau momentul în care sunt emise creează temere, precum și alte acțiuni cu efect similar;

c) violența fizică - vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar, supunerea la eforturi fizice epuizante sau la activități cu grad mare de risc pentru viață sau sănătate și integritate corporală;

d) violența sexuală - agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, viol conjugal;

Aici putem adăuga forțarea la vizionare de materiale pronografice, sau chiar obligare la crearea unor astfel de materiale/ crearea unor materiale pornografice fără consimțământ.

e) violența economică - interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune, refuzul de a

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

susține familia, impunerea de munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv unui membru de familie minor, precum și alte acțiuni cu efect similar;

f) violența socială - impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ sau a locului de muncă, interzicerea/limitarea realizării profesionale, impunerea izolării, inclusiv în locuința comună, privarea de acces în spațiul de locuit, deposedarea de acte de identitate, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;

g) violența spirituală - subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase, interzicerea dreptului de a vorbi în limba maternă și de a învăța copiii să vorbească în limba maternă, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare;

h) violența cibernetică - hărțuire online, mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen, urmărire online, amenințări online, publicarea non consensuală de informații și conținut grafic intim, accesul ilegal de interceptare a comunicațiilor și datelor private și orice altă formă de utilizare abuzivă a tehnologiei informației și a comunicațiilor prin intermediul calculatoarelor, telefoanelor mobile inteligente sau altor dispozitive similare care folosesc telecomunicațiile sau se pot conecta la internet și pot transmite și utiliza platformele sociale sau de e-mail, cu scopul de a face de rușine, umili, speria, amenința, reduce la tăcere victima.

Aceeași lege mai precizează că **„În nicio formă și în nicio împrejurare, obiceiul, cultura, religia, tradiția și onoarea nu pot fi considerate drept justificare pentru niciun tip de acte de violență definite în prezenta lege.”**

Studiu de caz 2

Operator de Program

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Promotor de proiect

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Parteneri de proiect

Cazul românesc, tratat în acest studiu, este o bună ilustrare a tehnicilor de manipulare folosite prin metoda Loverboy (Metoda iubitelui). Victimele sunt seduse și recrutate în România și, odată ajunse în Belgia, iubitul lor le obligă să se prostitueze. În timpul unei conversații telefonice interceptate, un Loverboy român a descris modul în care a manipulat emoțional mai multe fete tinere. În același timp, a fost foarte violent cu victimele sale. Avea deja trei copii cu trei victime diferite, iar o a patra victimă era însărcinată cu el.

În timpul unei conversații între Loverboy și tânăra însărcinată, aceasta din urmă a spus că vrea să păstreze copilul. El a spus că poate păstra copilul atâta timp cât ea rămâne cu el. Dar i-a spus unui asociat o cu totul altă poveste la abia jumătate de oră mai târziu: „Nu va fi un copil, dar am făcut-o să creadă asta pentru a o încuraja să muncească”. Așa a fost manipulată victima pentru a continua să se prostitueze, astfel încât să poată beneficia în continuare calm de asta.

Apoi situația s-a înrăutățit și a amenințat-o pe tânără. El a spus că o va face să piardă copilul, ceea ce a făcut-o lovind-o în stomac. Cu o săptămână mai devreme, ea îi spusese că este însărcinată cu el. Dar după acest atac, el a spus că este sigur că ea nu a fost însărcinată, deoarece nu sângera. El abuzase deja victima. Ea îi interzisese să meargă să se vadă cu celelalte femei. El a răspuns lovind-o de mai multe ori, provocându-i o comoție cerebrală. La acea vreme, victima își făcuse fotografiile cu fața ei folosind telefonul mobil, din care se vedea clar fața umflată în urma loviturilor. Fata s-a întors în România, nu pentru că era supărată pe el că a lovit-o, ci pentru că a aflat de la celelalte fete că o înșela constant. Când acest loverboy a apărut în instanță, sala era plină de victime care, în ciuda actelor de violență comise împotriva lor, veniseră să-i ofere sprijin moral și erau îngrozite că a fost judecat.

Studiu de caz adaptat din Raportul anual 2015 trafic și contrabandă, www.myria.be

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Întrebări:

- Ce legătură credeți că există între violența domestică și metoda loverboy?
- Ce tipuri de violență sunt folosite în această metodă?
- Poate fi considerată o victimă a metodei loverboy ca fiind o victimă a violenței domestice?

De ce da? De ce nu?

Metoda loverboy

Recrutorul inițiază o relație de prietenie cu victima, care apoi se transformă într-o relație de iubire și astfel îi câștigă încrederea. Loverboy-ul este carismatic și știe cum să-și aleagă victimele din grupuri vulnerabile, fete cărora le poate câștiga încrederea. El ajunge să fie o persoană de suport pentru victimă și chiar pentru familia ei. Relația de cuplu dintre cei doi este firească până la un punct și poate dura câteva luni sau câțiva ani. Apoi, traficanțul își manipulează psihic și emoțional victima și o convinge să facă orice îi cere. Traficanțul îi promite victimei că situația în care se află este una temporară, până când vor strânge suficient de mulți bani ca să scape de datorii, sau ca să își cumpere o locuință sau chiar ca să se căsătorească. Indiferent de promisiunea făcută, totul este o minciună, deoarece scopul final este ca traficanțul să strângă bani pentru el.

Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP) avertizează că această metodă este deosebit de periculoasă deoarece victima nu își dă seama de faptul că a fost manipulată decât atunci când reușește să iasă din procesul de trafic. Situația este cu atât mai delicată când victima este minoră. Recrutorul reușește să izoleze victima în așa fel încât ea să creadă că el este singura persoană care o iubește cu adevărat și în care poate avea încredere.

Abuzul și neglijarea copilului

Violența domestică include nu doar violența între adulți ci și comportamentele violente asupra copiilor. Aici legea diferențiază între abuz, neglijare și maltratare.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Articolul 94 din legea 272 din 2004 definește astfel abuzul: ”Prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care sunt periclitate viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, și se clasifică drept abuz fizic, emoțional, psihologic, sexual și economic.”

La alineatul 2, neglijarea se înțelege ca: ”omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională, neglijarea emoțională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare.”

Factori care favorizează dezvoltarea violenței domestice:

- la nivel personal (percepția deformată asupra propriei persoane și asupra realității, nesiguranța, frica de consecințe etc)
- la nivel relațional (mituri, stereotipuri, prejudecăți despre relație și rolul în relație)
- la nivel cultural (mituri, prejudecăți despre familie)
- la nivel instituțional (neîncredere în autoritățile/ instituțiile cu rol de protecție, necunoașterea procedurilor legale etc.)

Miturile în domeniul violenței domestice

De ce sunt importante miturile și conștientizarea lor?

- Le întâlnim la noi ca indivizi, la profesioniști, la martori, la victimă și agresor

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- Ne pot afecta atitudinea și modul în care ne raportăm la un caz de violență domestică, la victimă și agresor
- Ne pot afecta intervenția
- Afectează acțiunile victimei de a ieși din relația violentă
- Prin prisma lor, ceilalți găsesc scuze și explicații pentru comportamentul agresorului
- Agresorul le folosește ca scuze pentru propriul comportament
- Martorii refuză să se implice, să acorde ajutor și să depună mărturie

Lipsa conștientizării propriilor valori și credințe despre violență și rolurile de gen, alături de lipsa înțelegerii fenomenului violenței, implică intervenții inadecvate care expun victimele la riscuri ce pot fi prevenite. Atitudinea profesionistului poate să revictimizeze și să întărească credințele victimelor și agresorilor că violența domestică este normală.

Chiar și când nu sunt explicite sau conștiente, prejudecățile și stereotipurile de gen pot submina răspunsul eficient la cazurile de violență sexuală și violență domestică și accesul egal la justiție.

Existența și transmiterea intergenerațională a anumitor norme și credințe încurajează violența împotriva femeilor.

“Noi ne certăm des, dar nu este vorba despre violență”

Există o diferență clară între violență și ceartă (dispută, discuție). În timp ce între două persoane care au o dispută, raportul de putere rămâne egal, în cazul relației violente, una dintre persoane este într-o stare de obediență. Chiar dacă răspunde, ea știe că celălalt poate pune capăt conflictului în favoarea lui oricând, cu o lovitură sau numai cu o demonstrație de putere fizică. În momentul în care în cadrul discuției apar jigniri, amenințări sau chiar șantajul, aceasta nu mai este o discuție în care se folosesc argumente, ci trece în sfera violenței.

“Numai în familiile sărace se întâmplă să se bată unii cu ceilalți.”

Numeroase studii efectuate în țările cu experiență îndelungată în servicii împotriva violenței domestice și cu expertiză în cercetare, arată că violența familială este o problemă cu răspândire în

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

toate categoriile sociale. Statutul socio-profesional și economic al unei familii/ cuplu poate influența cel mult modalitățile de manifestare în spațiul social și constelația de comportamente abuzive.

“Violența domestică este o problemă privată, nimeni nu ar trebui să se amestece.”

Această problemă are costuri sociale și prin urmare privește societatea în ansamblul ei. Complexitatea și consecințele sale asupra femeii, copiilor, relațiilor între adulți și adulți-copii determină acțiuni la nivel de comunitate și de stat. Majoritatea țărilor cu o democrație avansată au făcut din violența domestică o problemă națională, promovând politici adecvate și eficiente (SUA, Marea Britanie, Austria, Italia etc.).

La 29 februarie 2016, Senatul României a aprobat Legea de ratificare a Convenției de la Istanbul care a fost adoptată în 2011 de Consiliul Europei. Această convenție este tratatul internațional cel mai cuprinzător care abordează această gravă violare a drepturilor omului și prevede: protejarea femeilor împotriva tuturor formelor de violență și prevenirea, incriminarea și eliminarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice; contribuția la eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, promovarea egalității între femei și bărbați și emanciparea femeilor; protejarea și sprijinirea tuturor victimelor violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

“Femeile susțin că sunt abuzate numai pentru a câștiga procese de partaj și pentru a obține avantaje financiare.”

Femeile abuzate se hotărăsc foarte greu să divorțeze, datorită dependenței de agresor și capacității scăzute de a avea autonomie personală. Obstacole pot fi: creșterea riscului de a fi atacate dacă încearcă să plece; teama de consecințe, neavând de multe ori nici venit propriu, nici locuința asigurată; implicațiile asupra locului de muncă; teama de a crește singure copiii în condițiile în care nu au resurse financiare; influența familiei, a prietenilor sau a liderilor religioși; lipsa unui suport adecvat din partea poliției sau a serviciilor sociale.

“Femeilor care trăiesc în relații abuzive le place situația, altfel ar pleca.”

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Sunt foarte multe motive și obstacole pentru care femeile nu-și părăsesc partenerul, câteva dintre acestea fiind prezentate anterior.

“Femeile/copiii provoacă violența sau o „merită”.

Violența nu este sub nici o formă o metodă acceptabilă de rezolvare a conflictelor interpersonale, încalcă drepturile omului și afectează dezvoltarea ființei umane. Nimeni nu merită să fie abuzat într-o relație și nimeni nu are dreptul să lovească, să producă vătămarea unei persoane, indiferent de motivul invocat. De fapt, în timp, cele mai multe victime ajung să se conformeze dorințelor, pretențiilor ori solicitărilor agresorilor, fac tot ce le stă în putință pentru a le fi pe plac; din acest motiv nici nu mai poate fi vorba de un conflict între cei doi, ci de abuz și de o transformare a unei persoane în victimă.

“Bărbații violenți au fost maltratați în copilărie ori provin din familii violente.”

Deși un procent semnificativ din bărbații violenți au suferit abuzuri în copilăria lor, datele statistice, cercetările și cazistica prezentată de către serviciile sociale arată că nu toate persoanele care au suferit maltratări în copilărie repetă abuzul în relațiile dezvoltate la maturitate.

“Bărbații violenți sunt bolnavi psihic.”

Studiile clinice infirmă această supoziție, majoritatea agresorilor sunt persoane sănătoase clinic și care, prin contrast, se comportă normal, non violent, în societate sau la locul de muncă.

“Bărbații agrează femeile pentru că nu știu un alt mod de a-și exprima emoțiile.”

Realitatea contestă această afirmație prin însăși comportamentul abuzatorului din faza de „lună de miere” (care urmează episodului violent). În această perioadă, bărbatul regretă și adesea își cere iertare, promițându-i partenerii că a fost pentru prima și ultima dată, căutând justificări pentru „scăparea” lui, pentru lipsa de autocontrol; el își declară iubirea, îi face daruri femeii pentru a o convinge de buna lui credință.

“Alcoolul este cauza violenței domestice.”

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

În realitate doar în jumătate dintre incidentele de violență agresorul este sub influența alcoolului. Acesta ajunge să fie violent fizic și atunci când nu este sub influența alcoolului. În ceea ce privește formele de abuz emoțional/social, acestea se întâmplă indiferent de tipul sau cantitatea de alcool consumată.

“Este mai ușor de acceptat violența emoțională, deoarece este mai puțin gravă decât cea fizică.”

Este nevoie de mult timp și sprijin pentru a scăpa de efectele unei traume, fie ea fizică sau psihică. Uneori consecințele abuzului emoțional pot fi la fel de grave ca și cele ale abuzului fizic.

“Oamenii care agrează prin cuvinte sunt, de fapt, inofensivi.”

Mulți agresori trec de la intimidarea emoțională la bătaie. Din cazurile înregistrate de către serviciile sociale reiese că violența are un traseu de creștere în intensitate și manifestare, exercitarea abuzului verbal este doar factorul care prevestește, cu probabilitate maximă, apariția în viitor a agresiunii fizice.

“Dacă victimele nu sesizează poliția că au fost agresate, înseamnă că nu e chiar atât de grav.”

Femeilor le este frică să anunțe poliția sau nu au încredere că ar putea fi ajutate. Cu toate acestea, un număr însemnat de femei care au suport în jurul lor, au făcut plângere la poliție.

“E normal să se mai întâmple, din când în când, câte un episod violent fizic sau verbal.”

Un procent de peste jumătate dintre femeile agresate de partener relatează că au fost agresate de mai multe ori de acesta, uneori cu o frecvență crescută.

“Victimele consideră normal abuzul și de aceea nu cer ajutor.”

Majoritatea persoanelor supuse violenței în spațiul familiei nu recunosc acest lucru de teama stigmatizării sociale, sau nu își cunosc drepturile.

“Soțul este agresiv dar este un tată bun pentru copii și e bine ca aceștia să crească alături de ambii părinți.”

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Un procent însemnat de bărbați care își agresează soțiile/partenerile, în timp, devin violenți și față de copii. Efectele relației violente între părinți se răsfrâng asupra dezvoltării copiilor și asupra modelelor de relaționare pe care aceștia le învață, chiar dacă ei nu sunt victime directe ale violenței tatălui, ci doar martori la violență.

“Bătaia este ruptă din Rai”

Forma completă și corectă, care a fost modificată, este: “Bătaia **inimii** este ruptă din rai”

“Femeia să se teamă de bărbat!”

Conform Epistolei către Efeseni: “Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului./Pentru că bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este cap Bisericii, trupul Său, al cărui mântuitor și este./Ci precum Biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor, întru totul.” (versetele 22-24). Aceste versete sunt interpretate astfel încât să justifice agresivitatea bărbaților asupra femeilor. Supunerea la care se face trimitere se referă la acceptarea, în iubire, a lui Iisus Hristos ca Domn și Mântuitor și nu are legătură cu raportul de superioritate a bărbatului față de femeie în cuplu. Un bărbat și o femeie sunt diferiți, sunt unici și sunt egali în respectul pe care și-l datorează reciproc ca ființe umane, fără teamă unul de celălalt. În toate relațiile în care se cultivă teama, se va ajunge mai devreme sau mai târziu la comportamente violente.

Alte mituri extrase din ghidul ”Integrarea abordării centrate pe traumă în intervenția în cazurile de violență domestică” realizat în cadrul proiectului SENSITIVE RESPONSE TO DOMESTIC VIOLENCE CASES, implementat de Fundația Sensiblu, finanțat de Ambasada Britanică la București

- Un bărbat are dreptul de a-și afirma puterea asupra unei femei și este considerat superior din punct de vedere social
- Un bărbat are dreptul de a disciplina fizic o femeie pentru comportament „incorect”
- Violența fizică este o modalitate acceptabilă de a rezolva conflictul într-o relație
- Relațiile sexuale sunt dreptul unui bărbat în căsătorie

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- O femeie ar trebui să tolereze violența pentru a-și menține familia unită
- Există momente când o femeie merită să fie bătută
- Activitatea sexuală (inclusiv violul) este o manifestare a masculinității
- Fetele/femeile sunt responsabile pentru a controla nevoile sexuale ale unui băiat/bărbat

În orice instrument legislativ, profesie sau serviciu care oferă suport victimelor violenței domestice, **TOLERANȚĂ ZERO FAȚĂ DE VIOLENȚA DOMESTICĂ** ar trebui să fie o condiție sine-qua-non.

Frecvent, în societate, putem întâlni unele sau multe dintre miturile următoare:

Mituri despre violența domestică

- Violența domestică nu este o problemă socială gravă
- Violența asupra femeii se întâmplă de cele mai multe ori în familiile sărace
- Violența domestică se întâmplă mai des în anumite grupuri etnice
- Violența domestică este un conflict ca oricare altul
- Nu este violență, ci doar o simplă ceartă între parteneri
- Violența domestică are loc o singură dată, este un eveniment izolat
- Violența domestică este o problemă privată și nimeni nu ar trebui să se amestece
- Violența împotriva femeilor este cauzată de testosteron
- Consumul de alcool și droguri sunt cauzele principale ale violenței domestice
- Căsătoriile forțate nu mai există, erau odată.

Mituri despre victime

- Femeile victime au făcut ceva ca să merite să fie bătute
- Dacă femeile s-ar comporta adecvat și nu i-ar irita pe bărbați, nu ar fi bătute
- Femeile provoacă
- Victimele violenței domestice sunt nebune, au probleme psihice dacă aleg să stea în relații abuzive
- Femeile victime ale violenței domestice sunt masochiste și probabil le place să fie agresate

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- Femeile victime ale violenței domestice sunt needucate
- Femeile victime ale violenței pot pleca oricând din relația violentă. Dacă o femeie bătută ar fi vrut să părăsească relația, ar fi putut să o facă în orice moment
- Femeile cu studii medii sau superioare, provenind din medii sociale avantajate, nu sunt atât de afectate de violență ca cele din mediile sărace
- Spune NU, dar de fapt vrea.

Mituri despre agresori

- Când partenerii devin violenți este pentru că își pierd controlul, nu pentru că își doresc deliberat să facă rău
- Abuzatorii sunt violenți în cadrul tuturor relațiilor
- Au fost abuzați în copilărie
- Fostele parteneri i-au rănit
- Dacă nu le-ar iubi, nu le-ar bate
- Nu știu să-și exprime sentimentele
- Au personalități agresive
- Își pierd controlul, au probleme cu gestionarea furiei
- Agresorii sunt bolnavi
- Urăsc femeile
- Intimitatea și abandonul îi sperie
- Au stimă de sine scăzută
- Regretele și remușcările bărbaților în urma comportamentelor violente înseamnă că s-au schimbat
- Bărbații violenți nu se pot schimba
- Pot fi tați buni, chiar dacă își abuzează partenerile

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Mituri despre soluții

- Comportamentul violent reprezintă o exprimare sănătoasă a furiei și este de înțeles
- Relația violentă se va îmbunătăți
- Menținerea familiei unite este cea mai importantă măsură în rezolvarea violenței domestice
- Trebuie să stea împreună pentru copii.

Studiu de caz 3

Ioana are o zi aglomerată la magazin – vin foarte mulți clienți, primește marfă, iar șefii îi cer să facă o listă cu necesarul produselor pentru următoarea perioadă. Vede că o sună Marian însă nu are cum să îi răspundă, iar când are câteva minute libere uită să îl sune înapoi.

Marian lucrează la un client în afara localității și vrea să o anunțe pe Ioana că va întârzia. Nu are cum să treacă pe la ea, iar în momentul în care nu-i răspunde începe să aibă tot felul de gânduri: “iar o să-mi spună că a fost ocupată...cine știe cu cine mai vorbește și poate pe unde umblă”. Toata ziua se gândește ce motive ar avea să nu îi răspundă și să nu îl sune înapoi.

Până seara Marian devine de-a dreptul furios, iar când ajunge acasă începe:

- Eu am încredere ca prostul în tine și tu uite ce îmi faci! Mă faci de râs! și continuă spunându-i de o mulțime de situații în care ea nu s-a purtat cum trebuie cu el.

Ioana rămâne fără cuvinte...nu știe exact ce să spună. Se gândește că ar fi trebuit să îl sune și că Marian are dreptate, ar trebui să fie mai atentă cu el. În plus ce s-ar face fără el? E greu să fii singură cu un copil. Oricum Marian îi iubește și are grijă de ei. Cu timpul sigur el se va mai calma și dacă ea are grijă nu se va mai întâmpla să se poarte așa.

Întrebări:

Ce mituri identificați în acest caz?

Cum credeți că va continua să se dezvolte relația?

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

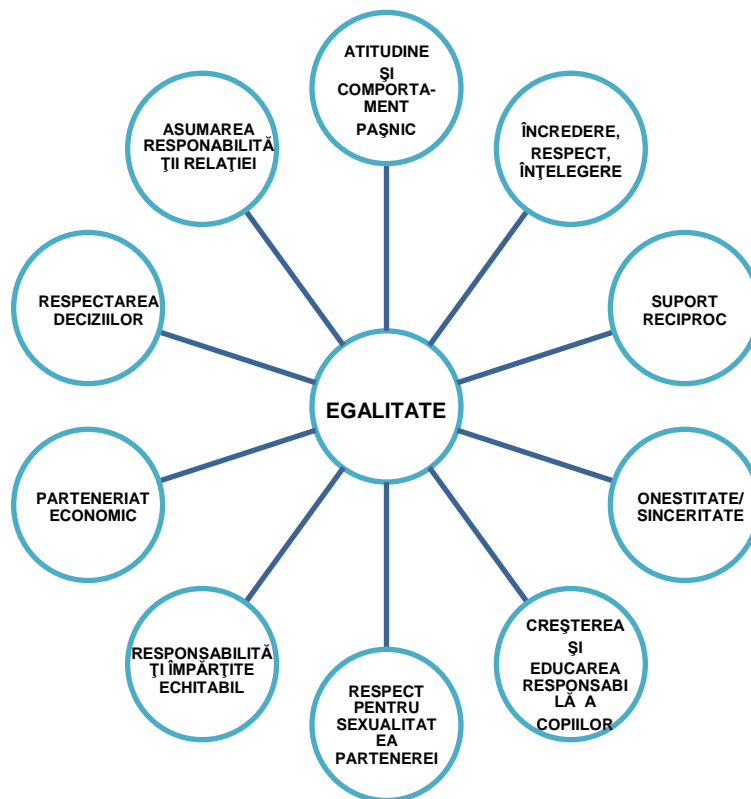

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Identificarea și promovarea valorilor necesare relațiilor funcționale, de egalitate în cuplu și parteneriat relațional

ROATA NON – VIOLENȚEI

METODE DE PROMOVARE A EGALITĂȚII

- **Negociere** – acceptarea schimbării, bunăvoință pentru compromisuri; în cazul conflictelor: acceptarea hotărârilor reciproc satisfăcătoare
- **Parteneriat în utilizarea resurselor comune** – luarea în comun a deciziilor privind bugetul familiei; asigurarea că ambii parteneri beneficiază de avantaje financiare
- **Responsabilitate în cuplu** – acord reciproc asupra distribuirii echitabile a sarcinilor în familie; luarea împreună a deciziilor de familie

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- **Relație responsabilă cu copiii** – împărțirea responsabilităților părintești; ambii părinți se constituie în modele pozitive, non-violente pentru copii;
- **Comportament predictibil** – limbaj, comportament, atitudine, cu care partenerul să se simtă în siguranță, să perceapă starea ca fiind confortabilă, să se poată exprima și să poată acționa;
- **Respect, încredere și suport reciproc** – dreptul de a fi ascultat/ă fără a fi judecat/ă; acordarea de înțelegere și sprijin emoțional; considerarea opiniilor, sprijin pentru scopurile ei/lui în viață; respectarea dreptului la sentimente, prieteni, susținerea activităților și opiniilor ei/lui;
- **Onestitate** – asumarea de responsabilități; recunoașterea oricăror greșeli, inclusiv a folosirii violenței în trecut; comunicare deschisă și sinceră.

2.4 Echipa mobilă

Ordinul Nr. 2525/2018 din 7 decembrie 2018 privind aprobarea Procedurii pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică precizează, în articolul 1 alineatul 1 precizează că intervenția de urgență în cazurile de violență domestică se realizează de către **echipa mobilă** alcătuită din reprezentanți ai serviciului public de asistență socială, denumit în continuare SPAS, sau, după caz, de către reprezentanți ai direcției generale de asistență socială și protecția copilului, denumită în continuare DGASPC.

La alin (2) se spune că prin hotărâre a consiliului local/consiliului județean, **componenta echipei mobile** poate fi extinsă prin includerea unor reprezentanți ai poliției locale, serviciului public de asistență medicală comunitară, oricăror alți specialiști din cadrul aparatului propriu, reprezentanți ai diferiților furnizori privați de servicii sociale, voluntari etc. Din componenta echipei mobile pot face parte reprezentanți ai diferitelor culte religioase reprezentative pe plan local, precum și reprezentanți ai unor asociații sau fundații cu activitate relevantă în domeniul violenței domestice, egalității de șanse între femei și bărbați, sprijinului umanitar, acțiunilor în domeniul caritabil, cu care au fost încheiate acorduri de parteneriat/convenții, voluntariat. (alin.4).

Articolul 1, alineatul 3 stipulează că: La momentul stabilirii componentei echipei mobile se va desemna prin aceeași hotărâre un coordonator din cadrul serviciului public de asistență socială.

Același ordin arată, în articolul 3 **atribuțiile** echipei mobile.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Planul de intervenție

Planul de intervenție este un document standardizat, care conține informații despre: identitatea persoanei care primește servicii sociale, CNP, durata serviciilor, membrii echipei multidisciplinare, beneficii sociale, servicii/servicii sociale și intervențiile specifice planificate și implementate.

Un model al planului de intervenție găsim în standardul minim de calitate pentru managementul de caz în serviciile sociale destinate victimelor violenței domestice și îl redăm în Anexa nr. 1.

Fișa de evaluare a riscului

Echipa mobilă realizează evaluarea inițială a gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale, pe baza Fișei pentru evaluarea gradului de risc și stabilirea măsurilor de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice.

Fișa conține un chestionar pentru evaluarea gradului de risc în care sunt identificați factori de risc din următoarele capitole: istoricul violenței, formele și tiparul violenței, factori de risc legați de comportamentul agresorului, percepția victimei asupra riscului, factori agravanți.

În capitolul 1 - **istoricul violenței** sunt specificate în chestionar întrebările 1-9 astfel:

1. Cu cine locuiește victima?

2. Unde se află agresorul în momentul discuției?

3. Există minori sau persoane aflate în îngrijire? Unde sunt în momentul discuției?

4. Descrieți ultimul incident de violență (Ce s-a petrecut, tipul de violență, tipul de lovituri, dacă este cazul, dacă s-au folosit obiecte sau arme. Vă rugăm să precizați unde se aflau copiii în timpul incidentului și dacă au fost abuzați, sub ce formă).

5. Au existat acte de violență domestică anterioare?

În toate studiile despre factorii de risc în violența domestică, violența anterioară este considerată cel mai comun factor de risc. Poate fi luată în considerare orice formă de manifestare a violenței domestice - art. 4 din Legea nr. 217/2003, republicată - , indiferent dacă aceasta poate fi sau nu dovedită printr-un document: de exemplu, certificat medico-legal, ordin de protecție, plângere prealabilă, certificat medical.

6. Au existat acte de violență asupra copiilor/altor membri ai familiei?

În mod frecvent, violența domestică se poate extinde și spre alți membri ai familiei, inclusiv copii vârstnici/persoane cu dizabilități. Preocupările inițiale legate de siguranța unui/unei copil/persoane vulnerabil/vulnerabile pot dezvălui un tipar de violență mult mai extins în familie. Copiii/Persoanele vulnerabile pot fi folosiți/folosite de agresor ca metodă de manipulare emoțională și control asupra

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

victimei. Există dovezi că riscul pentru copiii afectați de violență nu este conștientizat în mod real de către victimă. Drepturile copilului și măsurile care să le asigure protecția sunt preocupări care trebuie avute în vedere concomitent de către practicianul implicat în evaluarea riscului.

7. Agresorul a manifestat comportament violent generalizat față de terți (în afara familiei)?

Agresorii implicați în situații de violență domestică manifestă adesea atitudini și comportamente generale antisociale și folosesc violența și în afara sferei domestice. Violența în afara familiei indică tendința generală de a manifesta un comportament violent și asupra oricăror altor persoane și poate spori riscul atât pentru victimă, cât și pentru specialiștii care intră în contact cu agresorii.

8. În trecut a fost emis un ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție pe numele agresorului?

În cazurile în care se constată de către instituțiile abilitate că există dovezi privind confirmarea situațiilor de violență domestică, pentru asigurarea protecției imediate sau pe termen mediu a victimei împotriva agresorului poate fi emis un ordin de protecție provizoriu de către organele de poliție/ordin de protecție de către instanța judecătorească competentă.

9. Agresorul a încălcat, în trecut, un ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție?

Încălcarea ordinului de protecție provizoriu/ordinului de protecție emis de către instituțiile competente se manifestă prin nerespectarea de către agresor a interdicțiilor/măsurilor dispuse față de persoana acestuia (interzicerea contactului cu victima, menținerea unei distanțe de apropiere față de victimă etc.), reprezintă un factor de risc și este asociată cu o creștere a riscului de violență în viitor).

Capitolul II, **Formele și tiparul violenței** conține întrebările de la 10 la 16, astfel:

10. Actele de violență sunt mai severe și/sau se manifestă mai frecvent?

Pe parcursul unei relații, frecvența și severitatea actelor de violență pot crește gradual. Creșterea severității și frecvenței actelor violente este unul dintre cei mai importanți factori de risc de agresiune care poate conduce la vătămări grave și la un potențial deces.

11. În actele de violență agresorul a folosit arme/amenințarea cu arme?

Utilizarea armelor sau amenințarea cu arme reprezintă un factor semnificativ de risc de violență severă și cauzatoare de deces. În violența domestică trebuie luate în considerare toate armele, inclusiv armele de foc sau arme albe (cuțite, topoare, furci etc.) și alte obiectele periculoase ce pot fi folosite ca instrumente care provoacă vătămări. Deținerea unei arme de foc de către agresor prin prisma profesiei pe care o desfășoară reprezintă un alt factor de risc major care trebuie să fie luat în considerare.

12. Agresorul a manifestat comportament de control și de izolare a victimei?

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Comportamentul prin care agresorul exercită control asupra victimei (verificarea în mod repetat a telefonului personal, verificarea conturilor bancare, e-mail-urilor, relațiilor cu familia și prietenii, modului cum se îmbracă, locurilor frecventate, îngrădirea posibilității de a avea un loc de muncă, acte de gelozie etc.) este perceput ca un factor semnificativ de risc de violență repetată și posibil deces. Izolarea victimei este o strategie comună majorității agresorilor și poate lua forme severe mergând până la privarea de libertate (sechestrarea victimei în locuință).

13. Victima a fost urmărită/hărțuită?

Urmărirea/Hărțuirea victimei este asociată violenței grave și letale împotriva femeilor/persoanelor vulnerabile din proximitatea acestora și împreună cu atacuri fizice este asociată în mod semnificativ cu vătămări grave și foarte grave, cum ar fi tentativa de omor și omorul.

14. Au existat manifestări de violență sexuală (viol sau viol marital) asupra victimei?

Violența sexuală este parte a violenței domestice împotriva femeilor. În cazul femeilor care sunt agresate sexual există probabilitate mai mare de rănire severă și de abuz repetat.

15. Victima a fost amenințată cu moartea? Au existat forme de șantaj/constrângeri?

Experiența practică arată că violența severă este adesea precedată de amenințări care pot viza viața victimei, a persoanelor apropiate acesteia, a copiilor, a animalelor de companie. Constrângerea poate lua forme diferite, inclusiv căsătoria forțată.

16. Au existat tentative de strangulare, sugrumare asupra victimei?

Strangularea și sugrumarea sunt forme foarte periculoase de violență domestică; statisticile internaționale arată că aproximativ jumătate din victimele femei decedate ca urmare a violenței domestice au fost supuse la o tentativă de strangulare/sugrumare în anul anterior morții lor.

Capitolul III din chestionar - Factori de risc legați de comportamentul agresorului conține întrebările 17-20:

17. Agresorul prezintă probleme legate de dependența de alcool, droguri, medicamente, jocuri de noroc/video?

Deși numeroase dependențe ale agresorilor, cum ar fi dependența de droguri, alcool, medicamente, jocuri de noroc/video, nu reprezintă cauze și nici justificări pentru violența domestică împotriva femeilor, acestea pot constitui factor de risc crescut a agravării violenței.

18. Agresorul manifestă comportament de posesivitate, gelozie extremă, alte atitudini dăunătoare?

Gelozia și posesivitatea extremă sunt, de asemenea, asociate cu violența severă. În plus, comportamentul autoritar și atitudinile patriarhale/tradiționale ale agresorilor, cum ar fi concepte foarte rigide despre onoarea masculină sau onoarea familiei și sentimentul de posesie asupra femeii, pot avea impact ridicat asupra riscului.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI

19. Agresorul are probleme legate de sănătatea mentală, au existat amenințări cu suicid din partea agresorului?

Problemele de sănătate mentală ale agresorilor, diferite boli psihice, inclusiv depresia, sunt asociate cu un risc crescut de violență repetată și severă. Amenințările cu comiterea de suicid și starea de sănătate mentală problematică sunt factori de risc în cazuri de ucidere a femeilor, urmate de sinuciderea agresorului. Statisticile internaționale arată că în 32% dintre cazurile de omor cu victime femei agresorul comite suicid după fapta de omor.

20. Agresorul prezintă manifestări de stres economic?

Schimbările în starea financiară a agresorului și șomajul acestuia sunt puternici factori de risc în cazuri de omor cu victime femei și au legătură cu concepțiile despre masculinitate și rolul tradițional de întreținător al familiei.

Capitolul IV conține întrebări referitoare la **percepția victimei asupra riscului:**

21. Victimei îi este frică pentru propria persoană și pentru alții? De ce anume se teme?

Cercetările arată că există o corelație puternică între autoevaluarea riscului de către victimă și utilizarea în fapt a violenței de către agresor. Cu toate acestea, unele victime pot minimiza și subestima violența domestică. Într-un studiu despre uciderea femeilor victime ale violenței domestice realizat de către Campbell et al (2003) aproximativ jumătate dintre victime nu percepuseră existența riscului ca agresorul să le omoare.

Capitolul V conține întrebări referitoare la **factori agravanți:**

22. A intervenit separarea/divorțul sau, după caz, au existat discuții prealabile cu privire la acestea?

Separarea/Divorțul sau, după caz, existența discuțiilor prealabile cu privire la acestea sunt percepute ca factori de risc semnificativ pentru vătămare severă și omor.

23. Părintele agresor are contact cu copiii/Se mențin relațiile personale ale copilului cu părintele agresor?

După separare/divorț, conflictele legate de contactul cu copiii de către părintele agresor/menținerea relațiilor personale ale copilului cu părintele agresor sunt frecvente și adesea prezintă un risc crescut de repetare a violenței atât pentru femeie, cât și pentru copii.

24. Există integrat/integrați în familie copil/copii provenit/proveniți din alte relații/căsătorii?

Factorii de risc de violență domestică includ prezența copilului/copiilor provenit/proveniți din alte relații/căsătorii.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

25. Au existat acte de violență în timpul sarcinii? Dar ulterior, asupra copiilor?

O pondere importantă din cazuistica de violență domestică își are debutul în timpul sarcinii. Exercitată în timpul sarcinii, violența prezintă risc de vătămare severă și mortală atât pentru femeia victimă, cât și pentru copilul nenăscut. Femeile însărcinate sunt supuse unui risc mai mare, atât în ce privește violența minoră, cât și în ceea ce privește violența gravă, decât femeile care nu sunt însărcinate.

Pentru evaluarea gradului de risc al victimelor violenței domestice din perspectiva acordării serviciilor sociale se va lua în considerare încadrarea în următoarele categorii de risc:

Categorii de risc crescut

- dacă există minimum **un răspuns afirmativ** la oricare dintre întrebările de la pct. 7, 11 și 17.
- dacă există minimum **5 răspunsuri afirmative** la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21.

Categorii de risc mediu

- minimum **4 răspunsuri afirmative** la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21, exceptând întrebările de la pct. 7, 11 și 17.

Categorii de risc scăzut - minimum un răspuns afirmativ la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21, exceptând întrebările de la pct. 7, 11 și 17.

Pentru nivelul de risc crescut, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea și orientarea victimei în ceea ce privește serviciile sociale existente pe raza localității/județului adecvate nevoilor acesteia în vederea furnizării serviciilor necesare pentru protecția acesteia.

Pentru nivelul de risc mediu, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea și orientarea victimei în ceea ce privește măsurile de protecție de care aceasta poate beneficia din partea instituțiilor competente: ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție, formularea unei plângeri prealabile, eliberarea unui certificat medico-legal, consiliere juridică în vederea separării de agresor.

Pentru nivelul de risc scăzut, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea victimei cu privire la drepturile și măsurile de care poate beneficia potrivit Legii nr. 217/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în special în ceea ce privește serviciile sociale de informare și consiliere a victimei în vederea prevenirii și combaterii violenței domestice.

Capitolul VI din fișă se referă la suportul social pe care-l poate utiliza victima și are în vedere:

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Familia. Rudele victimei la care aceasta poate apela pentru depășirea unei situații de risc și vulnerabilitate (de exemplu, mamă, tată, frate, soră, veri, unchi, mătuși, copii majori).

Tipul de suport care poate fi acordat de către aceștia:

- găzduire temporară a victimei și/sau copiilor;
- păstrarea unui bagaj de urgență al victimei/documentelor victimei;
- sprijin financiar;
- sprijin emoțional;
- acompaniere în efectuarea unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială;
- apel de urgență la poliție sau liniile de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.

Vecini/Prieteni - identificarea persoanelor-resursă din vecinătatea locuinței victimei/prietenilor.

Tipul de suport care poate fi acordat de către aceștia:

- găzduire temporară a victimei și/sau copiilor;
- păstrarea unui bagaj de urgență al victimei/documentelor victimei;
- sprijin financiar;
- sprijin emoțional;
- acompaniere în efectuarea unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială;
- apel de urgență la poliție sau liniile verzi de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.

Capitolul VII conține **recomandări de urgență** privind **planul de siguranță personală** al victimei și enumeră mai multe măsuri precum și scenarii posibile, referitoare la:

Siguranța locuinței - dacă victima nu mai locuiește cu agresorul, măsuri de securizare a accesului, de monitorizare a locuinței etc;

Siguranța copiilor, măsuri de siguranță pentru prevenirea răpirii copiilor de către agresor, precauții legale pentru siguranța copiilor - măsuri concrete în funcție de specificul situației: asigurarea unui mediu securizant pentru copii, identificarea unor scenarii posibile în care copiii pot fi în pericol;

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Siguranța la locul de muncă - identificarea unor persoane-resursă care să fie informate și care să aibă un scenariu de risc, securizarea traseului victimei de la și către locul de muncă;

Siguranța în alte locuri – școală, grădiniță - identificarea unor persoane-resursă la școală/grădiniță care să fie informate și care să aibă un scenariu de risc pentru protejarea minorului: diriginte, învățător, paznic

Siguranța în cazurile în care femeia continuă să locuiască împreună cu partenerul abuziv - în cazul în care nu s-a dispus emiterea unui ordin de protecție provizoriu, victimei i se vor prezenta posibile soluții de prevenire a riscului de repetare a situației de violență domestică (de exemplu, construirea unui scenariu privind solicitarea de ajutor din partea unui/unei vecin/prieten/rude/poliției).

Siguranța în cazurile în care femeia părăsește agresorul - victima va fi informată în legătură cu etapele necesare pregătirii pentru separare: menținerea secretă a intenției de a părăsi agresorul față de acesta și față de rude/prieteni, identificarea unui adăpost sigur, identificarea unui alt loc de muncă, identificarea unor soluții de continuitate a educației copiilor, pregătirea unui bagaj de siguranță și a documentelor personale ale victimei/copilului acesteia.

Siguranța în situații periculoase - victima va fi informată în legătură cu minime măsuri de siguranță în situații de pericol:

- acompanierea de către o persoană de încredere în vederea efectuării unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială;
- efectuarea unor scenarii privind apelarea de urgență de către victimă/altă persoană a organelor de poliție sau a liniilor verzi de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.

Solicitarea unor măsuri legale de protecție - victima va fi informată cu privire la posibilitatea emiterii unui ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție, servicii sociale destinate victimei (servicii de zi cu diferite tipuri de consiliere, servicii rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată), măsuri/servicii destinate agresorului. În funcție de situația concretă și de factorii de risc prezenți, în contextul social în care intervine, specialistul oferă suport victimei în anticiparea scenariilor de siguranță (**gândirea anticipativă**) și a consecințelor posibile (**gândirea la consecințe**) în ce privește siguranța personală pentru victimă și includerea acestora în planul de siguranță.

În conținutul fișei de evaluare inițială a riscului sunt identificați **factori de risc legați de victimă** (se va arăta dacă victima prezintă: gânduri/tentative de suicid; gânduri/tentative de a ucide agresorul; sarcină în evoluție; naștere recentă; probleme de sănătate mentală/consum de substanțe; stare de izolare socială; dependența financiară de agresor etc.)

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Prezența acestor factori de risc, orientează specialiștii asupra tipului de intervenții/ nevoilor de asistență ale victimei. Un aspect foarte important se referă la **perspectivele/opțiunile victimei**: Ce dorește victima să facă? Implicare activă (Se va indica opțiunea victimei în legătură cu demersurile pe care le consideră necesare după ce a primit informații și consiliere din partea reprezentanților SPAS/DGASPC.)

La finalul, fișa de evaluare inițială a riscului se vor indica observațiile/recomandările reprezentanților SPAS/DGASPC în urma evaluării gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale

Plan de siguranță personalizat

Planul de siguranță reprezintă un instrument utilizat de către practician împreună cu victima violenței domestice, după evaluarea riscurilor. În funcție de nivelul de risc și de acțiunile care urmează intervenției de urgență, specialiștii pot susține victima să-și întocmească un plan pentru a crește siguranța proprie și a copiilor. Acest plan poate fi elaborat și în avans pentru ca persoana să crească gradul de siguranță în cazul unui alt episod de violență sau pentru a se pregăti să iasă din relație cu agresorul. Redăm în **anexa nr 2** un plan detaliat de către Noelle Nelson, în cartea sa Relații periculoase apărută la Editura Amaltea.

2.5. Metode și tehnici de intervenție

2.5.1 Consilierea

”Consilierea poate fi definită ca fiind un proces în cadrul căruia un profesionist reușește să dezvolte o relație de încredere cu o persoană care se află într-o situație vulnerabilă și are nevoie de sprijin. În cadrul acestei relații se asigură facilitarea exprimării gândurilor, sentimentelor și emoțiilor aferente unei anumite probleme și totodată se oferă un suport pentru clarificarea unor înțelegeri sau sensuri fundamentale ale situațiilor precum și identificarea unor tipare de valoare, care pot servi ca bază în a formula anumite soluții” (Eliade, 2000, p.9 apud Marin Plosca și Augusta Mois, Consiliere privind cariera, Editura Dacia,2001).

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Consilierea socială

În standardele serviciilor sociale pentru victimele violenței domestice sunt prevăzute mai multe tipuri de consiliere, astfel: consilierea socială, consilierea psihologică, consilierea vocațională, consilierea juridică. (Standardele minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice aprobate prin Ordinul nr. 28 din 3 ianuarie 2019).

Consilierea socială este un tip de consiliere care poate fi utilizat de membrii echipei mobile, în intervenția de urgență, și constă, în principal, în inițierea unei relații de încredere cu persoana victimă care să ajute la estimarea gradului de risc, la structurarea unui plan de siguranță personală și la accesul victimei la un tip de serviciu social ori la anumite prestații sociale, după caz, în funcție de nevoile identificate.

Pentru atingerea celor mai înalte standarde de calitate a serviciilor sociale și de asigurare a integrității profesionale a practicienilor este necesar să urmăm valorile sau principiile etice aferente profesiei de asistent social. Acestea sunt: *Recunoașterea demnității umane, Promovarea drepturilor omului, Promovarea justiției sociale (combaterea discriminării, respectarea diversității, accesul la resurse echitabile, dezvoltarea solidarității umane), Promovarea dreptului la autodeterminare, Promovarea dreptului la participare, Respectarea confidențialității, Respectarea integrității personale, Utilizarea etică a tehnologiei și a presei sociale, Construirea și păstrarea relațiilor profesionale de încredere.*

2.5.2 Intervenția co-creată

Intervenția co-creată, prin implicarea persoanelor care beneficiază de susținere în serviciile de suport, descrie abordarea participativă în care indivizii sunt implicați activ în crearea și furnizarea serviciilor de suport pentru susținerea acestor persoane în timpul sau după experimentarea unor situații dificile în viață.

Beneficiile unei astfel de abordări constau în:

- crearea de oportunități prin care persoanele pot ajuta la conturarea serviciului oferit
- empowerment-ul persoanei care este implicată
- eficientizarea intervenției
- creșterea gradului de implicare activă în procesul de schimbare

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- maximizarea șanselor de reușită ale intervenției prin abilitare

Un exemplu concret de cum ar putea funcționa acest lucru:

În cadrul unui proiect care a creat un model de intervenție pentru victimele violenței domestice a fost creat un board de supraviețuitoare. Acest board a implicat cel puțin două femei care au experimentat în trecut violența domestică iar acestea au participat la implementarea proiectului și la evaluarea lui.

Ca model centrat pe utilizator, constituirea acestui board s-a dovedit extrem de valoroasă pe parcursul proiectului. Femeile au putut folosi vocea lor în determinarea diferitelor aspecte ale modelului de implementare și evaluare, au putut crește și promova profilul serviciilor pilot din cadrul proiectului și au avut contextul de a chestiona concepțiile cu privire la mamele care au avut copii mutați în sistemul de protecție.

Pe lângă a ajuta participanții să deprindă abilități și experiență profesională, boardul a avut ca scop dezvoltarea încrederii în sine a femeilor și a abilității de a discuta experiențele lor și ale celorlalte femei cu profesioniști și cu membri ai publicului. Ca urmare, unii membri au declarat că și-au găsit vocea și că se simt împuterniciți. Implicarea lor a ajutat la înțelegerea felului în care informația și cunoașterea serviciilor disponibile pot fi dezvoltate și făcute acceptabile persoanele care trec printr-o experiență similară.

2.5.3 Abordarea centrată pe victimă

Următorul material este din ghidul ”*Integrarea abordării centrate pe traumă în intervenția în cazurile de violență domestică*” realizat în cadrul proiectului SENSITIVE RESPONSE TO DOMESTIC VIOLENCE CASES, implementat de Fundația Sensiblu, finanțat de Ambasada Britanică la București.

Victimele violenței domestice, atât adulții, cât și copiii, sunt victimele unor experiențe traumatice. A fi rănit de cineva pe care îl iubești și face parte din familia ta, poate avea consecințe grave asupra modului în care victimele simt, gândesc și acționează. Într-un sondaj din 2010 privind programele de violență domestică din Ohio, peste 90% dintre respondenți, adulți și copii victime ale violenței domestice, au răspuns că manifestă semne și simptome cauzate de această experiență traumatizantă, care le afectează gândurile, sentimentele sau comportamentele. Prin urmare, ajutarea profesioniștilor

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

care lucrează în serviciile și programele de violență domestică implică înțelegerea modului în care experiențele traumatice afectează victimele, ghidând specialiștii în interacțiunile și procesul de luare a deciziilor cu adulții și copiii care solicită ajutor.

Intervenția care are la bază principiile abordării centrate pe victimă implică respectarea nevoilor și drepturilor acesteia, având în vedere impactul traumatic pe care violența domestică îl are asupra victimei.

- Fiecare persoană este unică și atunci răspunsul ei la situațiile de violență este unul adaptat situației, determinat de nivelul de reziliență al fiecăreia

*Reziliența = abilitatea unei persoane de a se recupera într-o situație dificilă, de a depăși și a face față provocărilor

- În intervenție, este esențială crearea relației dintre profesionist și victimă. În cadrul acestei relații, victima trebuie să fie privită dincolo de condiția de victimă, să se simtă în siguranță și trebuie susținut într-un mod adecvat

- Principiul fundamental în lucrul cu oamenii, în special cu persoanele aflate în situații de risc, care necesită protecție, este acela de „a nu face rău”, un principiu care poate crea nesiguranță și îngrijorare în rândul profesioniștilor, deoarece limitele sunt determinate de valorile personale, de percepții și de interpretări subiective a ceea ce înseamnă „a ajuta”.

- Pentru ca suportul acordat victimelor să fie cât mai eficient, orice intervenție trebuie să ia în considerare drepturile, nevoile și siguranța victimelor.

- Oferirea de protecție și suport atunci când au nevoie cel mai mult

- Tratarea lor cu respect și sensibilitate

- Împuternicirea victimelor pentru a lua decizii informate, care le servesc cel mai bine scopurilor lor

- Non-discriminarea

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Nevoile victimelor

- Nevoia de siguranță: pentru propria viață, a copiilor
- Nevoi de bază: hrană, apă, adăpost, servicii medicale
- Emoționale: să fie ascultați, crezuți, înțeleși, nejudecați, sprijiniți, acceptați, încurajați
- Mentale: de a înțelege, de a-și cunoaște drepturile, de a planifica, de a găsi alternative
- Sociale: de a avea relații în care să se simtă în siguranță, de a face parte și de a se simți parte dintr-o familie, grup, comunitate, de refacere a relațiilor cu copiii

Principiile abordării centrate pe victimă

- Principiul siguranței și protecției

Luați în considerare siguranța victimei: țineți toate conversațiile, evaluările și interviurile într-un cadru în care să se simtă în siguranță. Încercați, atât cât vă permit contextul și poziția dvs., să evaluați situația victimei.

- Principiul confidențialității

Asigurați confidențialitatea: abțineți-vă de la schimbul de informații despre victime fără consimțământul acestora, limitați accesul la informații medicale furnizorilor autorizați de asistență medicală și protejați informațiile pentru a evita amenințările sau reapariția violenței.

Excepțiile de confidențialitate includ suspiciunea de abuz sau neglijare a copiilor, situații de urgență sau care pun viața în pericol, schimbul de informații al lucrătorilor din domeniul sănătății și al consilierilor pentru consiliere tehnică și dosarele poliției/procuraturii.

- Principiul respectului

Drepturile victimelor: Respectați dorințele, drepturile și demnitatea victimelor și luați în considerare interesul superior al copilului. Acordați atenție tuturor nevoilor victimei - medicale și psihologice, materiale și nevoia de suport juridic.

- *Dreptul la informare:* Victima ar trebui să primească informații adecvate, clare, într-un limbaj accesibil, pentru a lua deciziile în cunoștință de cauză.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- *Dreptul de a alege:* Respectați puterea și capacitățile victimelor de a face față celor întâmplate. După ce au fost informați despre toate opțiunile de sprijin și referire, au dreptul să facă alegerile pe care le doresc.

- *Dreptul de a nu se supune unui tratament sau intervenție:* Victimele nu ar trebui să fie forțate să se supună niciunui tratament, examinări sau alte intervenții împotriva voinței lor. Deciziile privind îngrijirea sănătății, consiliere, asistență juridică etc. sunt personale și pot fi luate numai de către victimă.

- *Dreptul de a fi însoțite:* Victimele au, de asemenea, dreptul de a decide dacă și de către cine doresc să fie însoțite atunci când primesc informații, sunt examinate sau primesc alte servicii.

Drepturile copilului: În cazul copiilor, trebuie luate măsuri de precauție suplimentare pentru a cere consimțământul și pentru a consulta tutorele lor legal.

○ Principiul nediscriminării

Nu discriminați: este esențial pentru abordarea centrată pe victimă să trateze toate victimele în mod egal, indiferent de sex, origine, rasă, etnie sau circumstanțele incidentelor.

Atitudinile potrivite:

○ *Tratarea victimei cu demnitate:* arătați că o credeți pe victimă, că nu puneți sub semnul întrebării povestea sau învinovățiți victima și că îi respectați intimitatea.

○ *Atitudine suportivă:* arătați empatie, sensibilitate, înțelegere și disponibilitate de a asculta povestea victimei. Păstrați o atitudine grijulie, indiferent de tipul de intervenție pe care o faceți.

○ *Furnizarea de informații și gestionarea așteptărilor:* asigurați-vă că sunteți bine informat cu privire la opțiunile de referire (medicală, psihosocială, economică, judiciară) și serviciile disponibile. Fiți întotdeauna clar și sincer în legătură cu rolul dvs. și despre tipul de asistență pe care îl puteți oferi.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

2.6 Principii și competențe

Competența desemnează, ”abilitatea de a efectua sau de a îndeplini performant o sarcină; competența cuprinde, în esență, cunoștințe (Know), priceperi și deprinderi (know how), atitudini și valori (know to be) structurate la nivelul personalității. Putem vorbi de competențe generale – care pot fi folosite în realizarea unor sarcini și activități variate, cu grad mare de generalitate și competențe specifice – ce sunt utile într-un demers restrâns de sarcini și activități” (Paloș, 2007, p. 73)

Potrivit legii, în conformitate cu art. 5 din OUG 129/2000 privind formarea profesională a adulților, competența profesională reprezintă capacitatea de a realiza activitățile cerute la locul de muncă la nivelul calitativ specificat în standardul ocupațional.

Model de dezvoltare a competențelor.

În funcție de gradul de conștientizare, învățarea în ce privește competențele poate fi împărțită în patru etape principale:

- Incompetența inconștientă – este etapa în care nu știm ceva legat de vreun domeniu ori competență și nici nu știm că nu știm acel ceva;
- Incompetența conștientă – se referă la etapa în care conștientizăm ceea ce nu știm ori ce avem nevoie să învățăm și începem să studiem și să exersăm informația ori competența respectivă;
- Competența conștientă – arată etapa în care dobândim o anumită îndemânare în ceea ce facem și capacitatea de a utiliza competența se maximizează;
- Competența inconștientă – etapa de autonomizare, în care utilizarea unor competențe în practica profesională devine automată, reflexă (J. O’Connor, A. Lages, p 248);

Competențele prevăzute în Ordinul referitor la aplicarea metodei managementului de caz în serviciile sociale destinate victimelor violenței domestice

Articolul 4 din ordinul nr. 20.840/ 2022 cu privire la standardele minime obligatorii privind aplicarea managementului de caz în cadrul serviciilor sociale destinate victimelor violenței domestice numește următoarele competențe profesionale pentru personalul care activează în domeniul violenței domestice:

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- a.** capacitatea de a asculta și de a înțelege semnificațiile pe care persoanele le asociază lucrurilor, persoanelor și situațiilor pe care le trăiesc;
- b.** capacitatea de conectare la emoțiile celuilalt și de a utiliza adecvat propriile emoții în actul profesional;
- c.** capacitatea de reflectare asupra propriei persoane și asupra propriilor trăiri față de situația de violență domestică, în relație cu acțiunile relevante inițiate în beneficiul victimei și a cazului;
- d.** capacitatea de a identifica/mobiliza rapid resursele necesare și a le utiliza într-un mod care să genereze un impact maxim;
- e.** capacitatea de adaptare rapidă la situații noi și de a genera un răspuns adecvat;
- f.** capacitatea de gestionare a conflictelor într-un mod pozitiv;
- g.** capacitatea de recunoaștere și gestionare pozitivă a contradicțiilor;
- h.** capacitatea de luare a deciziilor pe baza datelor obținute și de argumentare a deciziilor;
- i.** capacitatea de utilizare a gândirii critice;
- j.** capacitatea de coordonare a activității în echipa de lucru;
- k.** capacitatea de conectare și distanțare, în același timp, în actul profesional;
- l.** capacitatea de a separa persoana de problemele cu care se confruntă și de a distinge între comportamente și persoană;
- m.** capacitatea de aplicare a prevederilor juridice la cazuri specifice și contexte diferite și de a corobora prevederi legale;
- n.** capacitatea de ancorare profesională în cât mai multe domenii profesionale.

În plus, la alineatul 2 se precizează că: (2) Pregătirea în domeniul violenței domestice vizează asimilarea următoarelor concepte, dar fără a se limita la acestea:

- a.** mecanismele de dezvoltare și de manifestare a violenței domestice și impactul violenței asupra siguranței și bunăstării victimei sau a persoanelor din jurul victimei;
- b.** impactul violenței domestice asupra capacității de exercitare a rolurilor și abilităților parentale;

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- c. recunoașterea formelor de violență domestică și înțelegerea semnificațiilor privind violența domestică asociate comportamentelor sau contextelor de viață;
- d. cunoașterea impactului cultural și social asupra răspunsului la violenței domestice;
- e. cunoașterea miturilor și a stereotipurilor sociale și culturale legate de violența domestică;
- f. cunoașterea tacticilor și a strategiilor folosite de către agresori pentru a exercita control asupra victimei violenței domestice (abuz fizic, abuz sexual, atac emoțional, coerciție economică, folosirea copiilor pentru a controla acțiunile victimei, etc);
- g. tehnici și metode de interacțiune cu agresorul și crearea planului de siguranță împreună cu victima pentru a crește gradul de siguranță al victimei și a copiilor;
- h. cunoașterea și analiza factorilor de risc și specificul intervenției de urgență;
- i. cunoașterea de tehnici și metode de intervenție pentru crearea planului de siguranță pentru victima violenței domestice;
- j. tehnici și metode de evaluare (observația ca parte a diagnosticului, interviu, etc) și consiliere specifice domeniului de intervenție;
- k. evaluarea specializată a siguranței victimei violenței domestice;
- l. intervenția comunitară pentru a elimina riscurile asociate violenței domestice și creșterea siguranței pentru victime;
- m. predictibilitatea evoluției violenței domestice în funcție de suportul activat și impactul măsurilor de siguranță;
- n. cunoașterea mecanismelor de siguranță asociate ordinului de protecție;
- o. tehnici și metode de evaluare a impactului măsurilor de protecție.

Ca urmare a analizei nevoilor de formare, membrii echipelor mobile au ales ca fiind prioritare dezvoltarea următoarelor competențe:

- Capacitatea de a identifica/mobiliza rapid resursele necesare și a le utiliza într-un mod care să creeze impact maxim - **86%**;

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- Capacitatea de a asculta și a înțelege semnificațiile pe care persoanele le asociază lucrurilor, persoanelor și situațiilor pe care le trăiesc - **76,7%**;
- Capacitatea de recunoaștere și gestionare pozitivă a contradicțiilor - **77,5%**;
- Capacitatea de adaptare rapidă la situații noi și de a crea un răspuns adecvat - **68,2%**;
- Capacitatea de a reflecta asupra propriei persoane și asupra propriilor acțiuni (a primit cel mai mic număr selecții) - **47,3%**

Coordonarea activităților în echipa mobilă

Coordonarea activităților echipei mobile se realizează de coordonatorul echipei numit, potrivit legii, prin hotărâre de consiliul local/consiliu județean. Ținând seama de specificul intervenției de urgență și de timpul maxim de 90 de minute de la sesizarea unui caz de violență pentru a interveni, coordonatorul poate stabili ce profesioniști se deplasează și care este modalitatea de deplasare. De asemenea, în echipă, se pot identifica riscurile care pot afecta siguranța personală, calitatea intervenției, necesarul de resurse ori cooperarea cu alți profesioniști intervenienți (polițiști, personal medical, etc.), ori cu membrii comunității (în comunitățile rome, prezența liderului comunității alături de membrii echipei mobile poate oferi suport relevant în intervenție). Analiza practicii post intervenție, împreună cu echipa, poate oferi cunoaștere despre adecvarea obiectivelor echipei, a metodelor de suport utilizate, a relaționării și a serviciilor cu nevoile și deciziile victimei.

2.7 Siguranța și reziliența practicienilor

În intervenția în cazurile de violență domestică nu doar persoanele victime, care pot fi adulți sau copii au nevoie să-și facă un plan de siguranță. Și practicienii pot fi în situații de risc și au nevoie să își ia măsuri preventive pentru reducerea riscurilor.

Ca urmare a intervenției în cazurile de violență domestică practicienii pot dezvolta diverse mecanisme pentru a face față situațiilor dificile și emoțiilor intense. Astfel o parte importantă din

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

formarea continuă e necesar să fie orientată spre înțelegerea și lucrul cu vulnerabilitățile și defensele practicienilor.

Conform DEX vulnerabilitatea este definită astfel: ”care poate fi rănit”, ”ușor atacabil”, ”slab”.

Vulnerabilitatea unei persoane poate fi văzută atunci când se află într-o situație dificilă. Însă vulnerabilitatea nu este o slăbiciune, ea poate fi o sursă pentru conectare, autenticitate și dezvoltare. „Vulnerabilitate poate fi cea mai precisă măsură a curajului tău” scrie Brene Brown în cercetările sale despre vulnerabilitate, rușine, frică, empatie și curaj și despre cum să fii autentic cu tine și în relație cu ceilalți.

Mecanismele defensive sau de apărare sunt definite de către Șerban Ionescu în cartea sa, Mecanismele de apărare (1997, p.27) ca fiind „procese psihice inconștiente care țintesc reducerea sau anularea efectelor neplăcute ale unor pericole reale sau imaginare, prin modificarea realităților interne și/sau externe și ale căror manifestări - comportamente, idei sau afecte - pot fi inconștiente sau conștiente”

Ana Muntean în cartea Violentă, traumă, reziliență definește mecanismele defensive astfel: „reacții construite la situații provocatoare, de stres, în care sinele nu mai este capabil să facă față frontal și să-și păstreze intenția de cooperare și capacitatea de a investi.”

Referindu-se la un studiu un grup de profesioniști din domeniul sănătății și un alt grup format din asistenți sociali Killen identifică unsprezece tipuri de sentimente sau conflicte care par a perturba în mod eficient urmărirea și înțelegerea adecvată a evenimentelor.

1. Frica de a fi expus violenței (datorită furiei / consecință a anumitor decizii)
2. Stăpânirea propriei agresivități.
3. Dorința de a avea o anumită satisfacție emoțională la lucru.
4. Lipsa unui sprijin profesional.
5. Sentimentul incompetenței.
6. Negarea și proiecția responsabilității.
7. Sentimentul întregii responsabilități a cazului.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

8. Dificultăți în diferențierea dintre responsabilitatea personală și cea profesională.
9. Sentimentul de transformare în victimă.
10. Amestecul unor sentimente legate de client cu cele legate de rolul ce trebuie jucat ca profesionist.
11. Dorința de a avea mai mult control. (Killen, p. 47-48)

Strategii de dezvoltare a rezilienței (și metode de self care)

Reziliența se referă la tendința pe care o are un copil/adult de a-și reveni după circumstanțe sau evenimente stresante în vederea reluării activităților obișnuite (conform Hotărârii Guvernului nr. 49/2011 care prevede în Anexa 1, Metodologia-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie, Cap 3. pct 13). Mai sus am citat care sunt sentimentele ori evenimentele care, prin efectele pe care le au asupra profesioniștilor, pot perturba înțelegerea adecvată a realității.

Dezvoltarea rezilienței practicienilor, poate fi susținută prin:

- identificarea sentimentelor ori conflictelor resimțite ca și consecință în lucrul cu victime ori în contexte amenințătoare;
- dialoguri reflective între membrii echipei mobile, care au lucrat împreună în timpul unei intervenții de urgență;
- analiza în echipa mobilă a situațiilor generatoare de sentimente intense ori conflicte și implementarea unei strategii de suport adecvat;
- suport profesional prin programe de formare și supervizare;
- suport personalizat din partea furnizorilor de servicii publice ori private etc;

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Limite profesionale și planul de siguranță pentru practicieni

În procesul de planificare a intervențiilor de urgență, un segment semnificativ este acela care se referă la siguranța practicienilor care intervin. Planificarea presupune identificarea situațiilor de risc existente în cazul respectiv și modul concret de a diminua riscurile, în funcție de informațiile decelate din conținutul sesizării și ținând cont de procedurile specifice echipei mobile/serviciului social respectiv. Includerea în echipa mobilă a unor persoane relevante din comunitatea respectivă, a unor persoane cu influență pozitivă și intervenția împreună cu reprezentanți ai autorității de stat (polițiști, jandarmi) pot contribui la creșterea gradului de siguranță al practicienilor. Prin urmare, este util ca înainte de intervenție practicienii să structureze un plan de siguranță personală care să-i ajute să fie în siguranță și să-și poată folosi competențele profesionale, în limitele specializării ori ale postului pe care-l ocupă.

Mai mult, practicienii trebuie să se asigure că au grijă de sănătatea lor fizică, mentală și emoțională, pentru a face față situațiilor întâmpinate și a evita epuizarea.

Pentru a trăi ”o viață din plin” așa cum ne spune Brene Brown, e necesar să ne dezvoltăm continuu:

1. capacitatea de a fi autentici;
2. compasiunea față de noi înșine (și să renunțăm la perfecționism);
3. capacitatea de a fi recunoscători;
4. capacitatea de a fi creativi;
5. încrederea în propriile abilități, competențe, cunoștințe;

În plus e important să alocăm timp odihnei, jocului, timpului petrecut în natură și împreună cu cei dragi.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

2.8 Instituții implicate în prevenirea și combaterea violenței domestice și colaborarea interinstituțională

Legea 217/2003, republicată, prevede instituțiile la nivel central și local, care au atribuții în prevenirea și combaterea violenței domestice. Ministerele și celelalte organe centrale de specialitate ale administrației publice, prin structurile lor teritoriale, desemnează personalul cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice (art 8 alin. 1, legea 217/2003).

Ministerele și celelalte organe centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, organizațiile neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile vor desfășura, separat sau, după caz, în cooperare, activități de prevenire și combatere a violenței domestice (art 8 alin. 2).

Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES), în baza rolului său de structură centrală cu rol de coordonare metodologică a structurilor de specialitate descentralizate ce pot asigura intervenția și furnizarea de servicii sociale pentru victimele violenței domestice, în parteneriat cu alte autorități publice centrale ce pot interveni sau pot furniza servicii sociale pentru diferite categorii de victime ale violenței domestice, inclusiv copiii martori la violență domestică, și împreună cu autoritățile administrației publice locale cu atribuții privind asigurarea furnizării de servicii sociale vor monitoriza cooperarea interinstituțională locală pentru prevenirea și combaterea violenței domestice (art 8 alin.3). ANES exercită funcțiile de strategie, reglementare, reprezentare și autoritate de stat în domeniul violenței domestice, cu atribuții în elaborarea, coordonarea, aplicarea strategiilor și politicilor Guvernului în domeniul violenței domestice (art 8 alin.3).

De asemenea, ANES: gestionează baza de date națională privind victimele violenței domestice și agresorii care beneficiază de furnizarea serviciilor sociale existente la nivelul fiecărui județ, asigură coordonarea împreună cu alte ministere în raport cu integrarea unei perspective de egalitate între femei și bărbați în toate politicile, programele și cercetarea în domeniul inteligenței artificiale, pentru a evita potențialele riscuri ale tehnologiei care perpetuează sexismul, stereotipurile de gen și violența cibernetică (art 8 alin.6 și 7).

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRU FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Ministerul Muncii și Protecției Sociale, prin structurile sale specializate de la nivel central și teritorial, elaborează și aplică măsuri speciale de integrare pe piața muncii a victimelor violenței domestice(art 8 alin.8).

Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății și Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, elaborează și difuzează materiale documentare privind prevenirea, cauzele și consecințele violenței domestice(9 art. alin.1).

Ministerul Sănătății are obligația de a elabora instrucțiuni pentru a se asigura de faptul că medicii de familie și medicii specialiști din sistemul de sănătate public sau privat notează în fișa pacientului suspiciunile de violență domestică(9 art. alin.2).

Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, prin organismele aflate în coordonare responsabile de prevenirea, analiza, identificarea și reacția la incidente în cadrul infrastructurilor cibernetice, are obligația de a efectua demersurile necesare pentru a dezvolta campanii de sensibilizare publică privind violența cibernetică și să ofere asistență practică autorităților centrale și locale în prevenirea și răspunsul la violența cibernetică.

Ministerul Educației și Cercetării are obligația de a efectua demersurile necesare pentru a introduce la nivelul curriculumului implementat la clasă activități de învățare referitoare la:

- egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați,
- respectul reciproc,
- rezolvarea non-violentă a conflictelor în relațiile interpersonale,
- violență de gen și dreptul la integritate personală, precum și
- combaterea stereotipurilor discriminatorii ce au la bază rolurile de gen, adaptate vârstei și înțelegerii elevilor.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Judecătorii, procurorii, reprezentanți ai poliției, organizațiile neguvernamentale, precum și instituțiile publice ce desfășoară activitate în domeniu pot desfășura activități extracurriculare în învățământul preuniversitar, pe teme legate de violența domestic (art.10 alin 1)

Ministerul Educației realizează, cu sprijinul celorlalte ministere implicate și în colaborare cu organizațiile neguvernamentale cu activitate în domeniu, programe educative pentru cadre didactice, părinți și copii, în vederea prevenirii violenței domestice, a hărțuirii și a violenței sexuale, inclusiv parteneriate școală-comunitate-familie(art.10 alin 3). De asemenea, stabilește procedura aplicabilă de către inspectoratele școlare județene în vederea transferării urgente, cu caracter temporar, a copiilor victime sau martori ai violenței domestice la unitatea școlară recomandată de către instituțiile care oferă servicii sociale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice (art.10 alin 2)

Serviciul de probațiune desfășoară, potrivit competențelor legale, activități de reintegrare socială a persoanelor sancționate cu măsuri sau pedepse neprivative de libertate pentru infracțiuni care, potrivit prezentei legi, pot fi considerate ca fiind violență domestică(art.11).

Atribuții ale autorităților publice locale

Potrivit art. 13 alin 1 din Legea 217/2003, republicată, autoritățile administrației publice locale au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

- a) să includă problematica prevenirii și combaterii violenței domestice în strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană și locală;
- b) să acorde sprijinul logistic, informațional și material compartimentelor cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței domestice;
- c) să înființeze direct, în parteneriat public sau, după caz, în parteneriat public-privat, servicii sociale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și să susțină funcționarea acestora;
- d) să dezvolte programe de prevenire și combatere a violenței domestice;

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- e) să sprijine accesul agresorilor familiari la consiliere psihologică, psihoterapie, tratamente psihiatrice, de dezintoxicare și dezalcoolizare;
- f) să elaboreze și să implementeze proiecte în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice;
- g) să își prevadă în bugetul anual sume pentru susținerea serviciilor sociale și a altor măsuri de asistență socială pentru victimele violenței domestice și pentru alte măsuri ce vizează prevenirea și combaterea violenței domestice;
- h) să suporte, din bugetul local, în cazurile de violență domestică constatate în urma luării în evidență a victimei de către serviciile publice de asistență socială, cheltuielile cu întocmirea actelor juridice, precum și cele necesare pentru obținerea certificatelor medico-legale pentru victimele violenței domestice;
- i) să suporte, din bugetul local, în cazurile de violență domestică constatate în urma luării în evidență a victimei de către serviciile publice de asistență socială, cheltuielile cu asistența medicală a victimelor violenței domestice care nu sunt asigurate medical;
- j) să colaboreze la implementarea unui sistem de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență domestică.

Tot în responsabilitatea autorităților administrației publice locale intră și desemnarea personalului specializat să implementeze sistemul de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență domestică (art. 13 alin 2). Primarii și consiliile locale vor conlucra cu organizațiile de cult, organizațiile neguvernamentale, precum și cu oricare alte persoane juridice și fizice implicate în acțiuni caritabile, acordându-le sprijinul necesar în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (1) și (2).

Potrivit art 13 alin 4, la nivelul județelor și sectoarelor municipiului București se înființează, pe lângă direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene/ale sectoarelor municipiului București, echipa intersectorială în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, cu rol consultativ.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Echipele intersectoriale au în componența sa câte un reprezentant al poliției, jandarmeriei, direcției de sănătate publică, al compartimentului violenței domestice din cadrul direcției generale de asistență socială și protecția copilului, al serviciilor sociale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și al organizațiilor neguvernamentale active în domeniu (art 13 alin 5). Din echipa intersectorială pot face parte, dar fără a se limita, și reprezentanții serviciilor de probațiune, ai unităților de medicină legală, precum și ai altor instituții cu atribuții în domeniu (art 13 alin 6). Rolul echipei intersectoriale este de a propune măsuri de îmbunătățire a activității în domeniu, de a asigura cooperarea dintre instituțiile din componența ei și de a evalua anual activitatea în domeniu (art 13 alin 7). Înființarea și modul de organizare și funcționare a acestora se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București (art 13 alin 8).

Potrivit legii privind combaterea violenței în familie, ordinul de protecție provizoriu se emite de către polițiștii care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată că există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică, în scopul diminuării acestui risc (art 28 alin 1). Procedura este prevăzută în secțiunile din lege și în Ordinul nr. 146/2.578/2018 privind modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști (Ministerul Muncii și Ministerul Afacerilor Interne).

Ordinul de protecție provizoriu se înaintează de către unitatea de poliție din care face parte polițistul care l-a emis, pentru confirmare, parchetului de pe lângă judecătoria competentă în a cărei rază teritorială a fost emis, în termen de 24 de ore de la data emiterii (art 34, alin. 1 din legea 217/2003).

Procurorul decide cu privire la necesitatea menținerii măsurilor de protecție dispuse de organul de poliție în termen de 48 de ore de la emiterea ordinului de protecție provizoriu (art 34, alin. 3).

Procurorul confirmă necesitatea menținerii măsurilor de protecție dispuse de organul de poliție prin ordinul de protecție provizoriu, aplicând o rezoluție cu caracter administrativ pe exemplarul original al acestuia și potrivit și, imediat după confirmare, procurorul înaintează ordinul de protecție provizoriu, însoțit de documentele care au stat la baza emiterii și confirmării acestuia, judecătoriei

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

competente în a cărei rază teritorială a fost emis, însoțit de o cerere pentru emiterea ordinului de protecție(art 34, alin. 6). De asemenea, procurorul, în cazul în care constată că nu mai este necesară menținerea măsurilor de protecție dispuse, poate dispune motivat încetarea măsurilor de protecție, cu menționarea momentului de la care acestea încetează. Procurorul comunică acest lucru de îndată unității de poliție care a înaintat ordinul de protecție provizoriu, care ia măsuri pentru informarea imediată a persoanelor ce făceau obiectul acestuia (art 34, alin. 3).

Potrivit legii privind combaterea violenței în familie, persoana a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei poate solicita instanței ca, în scopul înlăturării stării de pericol, să emită un ordin de protecție (...) (Cap. V, art 38 și urm.). Cererea privind emiterea ordinului de protecție se depune la judecătorie. Modelul de cerere este prevăzută în Anexa la legea 217/2003, republicată.

În domeniul violenței domestice colaborarea între instituții și între diferite servicii este esențială. Asistenții sociali au nevoie să colaboreze cu personal din unitățile de primiri urgente (medici, asistenți medicali, asistent social din UPU/CPU), cu polițiști, cu medicii de la medicina legală, cu personal de la judecătorie și de la procuratură. Serviciile sociale au nevoie să fie în contact strâns cu serviciile medicale, legale, cu alte servicii sociale din cadrul altor instituții de la nivel local sau județean, publice sau private.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI

Bibliografie selectivă

Legislație

- Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice (republicată)
- Legea nr. 272/ 2004 (republicată) privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Ordinul Nr. 2525/2018 din 7 decembrie 2018 privind aprobarea Procedurii pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică
- Ordinul nr. 20840/2022 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind aplicarea managementului de caz în cadrul serviciilor sociale destinate victimelor violenței domestice - STANDARD MINIM OBLIGATORIU din 21 septembrie 2022 privind aplicarea managementului de caz în cadrul serviciilor sociale destinate victimelor violenței domestice
- HOTĂRÂRE nr. 49 din 19 ianuarie 2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie

Cărți de specialitate

Ana Muntean, Anca Muntean, *Violență, traumă, reziliență*, Polirom, Iași, 2011
Ana Muntean, *Psihologia Dezvoltării Umane*, Editura Polirom, București, 2006
Brene Brown, *Curajul de a fi vulnerabil*, Curtea Veche Publishing, București, 2016
Daniel Siegel, Mary Hartzell, *Parentaj sensibil și inteligent*, Editura Herald, 2014
Joseph O’Connor, Andrea Lages, *Coaching cu NLP*, Editura Curtea Veche, București, 2009
Kari Killen, *Copilul maltratat*, Editura EUROBIT, Timișoara, f.a.
Marin Plosca, Augusta Mois, *Consiliere privind cariera*, Editura Dacia, 2001
Noelle Nelson, *Relații periculoase*, Editura Amaltea, București 2007
Ramona Paloș, *Învățarea la vârsta adultă*, Editura didactică și pedagogică, 2007
Șerban Ionescu, *Mecanismele de apărare*, 1997
Șetet, Adela (coord.), *Ghid pentru victimele violenței domestice*, (f.e), București, 2017

Ghid: *”Integrarea abordării centrate pe traumă în intervenția în cazurile de violență domestică”* realizat în cadrul proiectului SENSITIVE RESPONSE TO DOMESTIC VIOLENCE CASES, implementat de Fundația Sensiblu, finanțat de Ambasada Britanică la București

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

ANEXA NR. 1

PLAN DE INTERVENȚIE

Numele și prenumele beneficiar:

CNP:

Domiciliul:

Data admiterii în centru:

Data realizării planului:

Membrii echipei multidisciplinare:

BENEFICII SOCIALE

Nr. crt.	Tipul	Cuantumul	Autoritatea locală responsabilă	Data începerii	Perioada de acordare

SERVICII/SERVICII SOCIALE

Nr. crt.	Tipul serviciului oferit	Instituția responsabilă	Obiective specifice	Data de începerii	Perioada de desfășurare	Persoanele responsabile

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Norway

grants

Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

Programul „Justiție”

Proiectul predefinit “VERA – Schimbare pozitivă prin acțiuni integrate în vremuri dificile!”

1	Găzduire, protecție și siguranță					
2	Asistența medicală					
3	Asistență socială					
4	Asistență psihologică					
5	Asistența educațională					
6	Asistență juridică					
7.	Servicii de orientare vocațională și programe ocupaționale, programe de formare adaptate nevoilor					
8	Alte măsuri de sprijin(subvenționare chirie, ajutor material, securizare locuință, etc)					

INTERVENȚII

Nr crt .	Tipul serviciului oferit	Obiective specifice	Rezultate așteptate	Proceduri	Indicatori / rezultate	Grad de realizare
----------	--------------------------	---------------------	---------------------	-----------	------------------------	-------------------

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Norway
grants

Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

Programul „Justiție”

Proiectul predefinit “VERA – Schimbare pozitivă prin acțiuni integrate în vremuri dificile!”

1	Găzduire, protecție și siguranță						
2	Asistență medicală						
3	Asistență socială						
4	Asistență psihologică						
5	Asistență educațională						
6	Asistență juridică						
7.	Servicii de orientare vocațională și programe educaționale, programe de formare adaptate nevoilor						
8.	Alte măsuri de sprijin (subvenționare chirie, ajutor material, securizare locuință, etc)						

Echipa multidisciplinară:

Beneficiar:

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

ANEXA nr. 2

PLAN PERSONALIZAT DE SIGURANȚĂ

”Pașii următori reprezintă planul meu pentru a-mi întări siguranța și a mă pregăti în avans pentru posibilitatea altui episod de violență. Deși nu pot controla violența partenerului meu, pot alege cum să reacționez și cum să asigur siguranța mea și a copiilor mei.

Primul pas: Siguranța în timpul unui incident violent.

Femeile nu pot evita mereu incidentele violente. Pentru a-și asigura siguranța, femeile pot folosi o varietate de strategii. Ați putea folosi unele sau toate aceste strategii:

A. Dacă decid să plec, voi _____ (Exersează cum poți să ieși din casă în siguranță. Ce uși, ferestre, lifturi, scări de bloc sau scări de incendiu ai putea folosi?).

B. Pot să-mi păstrez poșeta și cheile de la mașină la îndemâna în _____ pentru a pleca foarte repede.

C. Îi pot spune lui _____ despre violență și să o/ îl rog să cheme poliția dacă aude zgomote ciudate venind de la mine din apartament.

D. Îi pot învăța pe copii să dea telefon la poliție sau la pompieri. (Fii atent/ă la cum plasezi responsabilitatea pe umerii copiilor!).

E. Voi folosi drept cod cuvântul _____ cu prietenii și cu copiii mei pentru ca aceștia să sune după ajutor.

F. Dacă trebuie să plec de acasă, mă voi duce la _____ (decide acest lucru chiar și în cazul în care crezi că nu se va mai repeta violența). Dacă nu pot merge în locul notat mai sus, atunci pot merge la _____ sau _____.

G. Aș putea să-i învăț aceste strategii și pe copiii mei.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

H. Când mă aștept să avem o ceartă, voi încerca să mă mut într-un loc mai puțin periculos, cum ar fi _____ (încearcă să eviți certurile în baie, garaj, bucătărie, lângă arme sau în camere care nu au o ușă care să dea afară).

I. Îmi voi folosi judecată și intuiția. Dacă situația este foarte serioasă, îi voi da partenerului meu/partenerii mele ce dorește pentru a se calma. Trebuie să mă protejez pe mine până ajung în afara pericolului.

Al doilea pas: *Siguranța când te pregătești să pleci.*

Femeile bătute părăsesc în mod frecvent locuința pe care o împart cu partenerul care le maltratează. Părăsirea domiciliului trebuie să fie făcută după un plan clar, pentru a întări siguranța. Adesea abuzatorii se manifestă violent atunci când cred că femeia bătută vrea să iasă din relația respectivă.

Aș putea folosi câteva sau toate strategiile următoare:

A. Voi lăsa bani și un set de chei în plus la _____ pentru a putea pleca mai repede.

B. Voi păstra copii după documente importante (vezi pasul 8) sau chei la _____.

C. Voi deschide un cont de economii separat până la _____ (data) pentru a-mi mări gradul de independență sau voi găsi un loc sigur să pun bani lichizi.

D. Alte lucruri pe care le-aș putea face pentru a-mi mări independența sunt _____.

E. Numărul de telefon al programului de reabilitare a victimelor violenței domestice este _____.

Pot căuta refugiu dacă sun la acest număr. Voi suna din timp pentru a afla procedura în cazul în care vreau să primesc ajutor.

F. Trebuie să păstrez o cartelă pentru a putea da telefon oricând. Înțeleg că dacă încarc prin convorbiri cardul meu de credit, nota de plată care va veni luna următoare îi va dezvălui abuzatorului toate numerele de telefon la care am sunat după ce l-am părăsit. Pentru a păstra comunicările mele confidentiale, trebuie ori să folosesc o cartelă, ori să rog un prieten să îmi dea cardul lui de telefon pentru o perioadă după ce plec.

G. Voi verifica cu _____ și cu _____ pentru a vedea cine ar fi de acord să stau cu ei sau cine mi-ar putea împrumuta niște bani.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

H. Pot lasă haine la _____.

I. Voi sta și-mi voi revizui planul de siguranță la fiecare _____ (nu mai puțin de 6 săptămâni) pentru a-mi planifica cel mai sigur mod de a părăsi rezidența. _____ (avocat pentru violența domestică sau prieten) a fost de acord să mă ajute să revizuiesc planul.

J. Voi repeta planul meu de scăpare și, dacă se potrivește, îl voi repeta și cu copiii.

Al treilea pas: *Siguranța în propria mea casa.*

(Dacă partenerul meu pleacă, este forțat să plece sau eu mă aflu într-o casă nouă. Sunt multe lucruri pe care le-ar putea face o femeie pentru a spori gradul de siguranță în propria ei casa. Ar putea fi imposibil să facă totul deodată, dar măsurile de siguranță pot fi adăugate pas cu pas. *Să nu presupun niciodată că partenerul meu nu mă poate găsi!*

Măsuri de siguranță care pot fi folosite:

A. Pot schimba încuietorile de la uși și geamuri cât mai repede cu putință.

B. Pot înlocui ușile de lemn cu uși de oțel sau metal.

C. Pot instala sisteme de siguranță și încuietori suplimentare, întăritoare, bare la geam (în general acestea nu sunt recomandate din cauza pericolului de incendiu), bare cu care pot bloca ușa, un sistem electronic de alarmă etc.

D. Pot cumpăra scări de frânghie (frânghiile de incendiu se pot cumpăra de la magazinele de feronerie) ca să pot scăpa pe geam de la etajul doi.

E. Pot instala detectoare de fum și pot cumpăra extintoare pentru fiecare etaj din casa mea.

F. Pot instala un sistem de iluminare exterior (detectori de mișcare) care se aprinde când o persoana se apropie de casa mea.

G. Îi voi învăța pe copii cum să dea un telefon cu taxă inversă către mine sau către _____ (prieten, preot, altcineva) în eventualitatea că partenerul meu ar încerca să ia copiii.

H. Le voi spune oamenilor care au grijă de copiii mei ce oameni au permisiunea sa îi ia pe copiii mei din diverse locuri și că partenerului meu nu îi este permis acest lucru. Unii vor cere un ordin

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

judecătorească. Oamenii pe care îi voi înștiința despre persoanele care au permisivul să îmi ia copiii sunt _____

(școală), _____ (dădăcă), _____ (babysitter),
_____ (învățătoarea/ profesoara) și _____ (alții).

I. Îl pot informa pe _____ (vecin) și _____ (prieteni) că partenerul meu nu mai locuiește cu mine și că ar trebui să sune la poliție dacă acesta a fost observat în apropierea casei mele.

Al patrulea pas: *Siguranța cu un ordin de restricție.*

Mulți agresori ascultă de ordine de restricție, dar nu se va ști niciodată sigur ce partener violent se va supune unui astfel de ordin. Știu că trebuie rog poliția și curtea judecătorească să se asigure că acest ordin este respectat.

Următorii pași sunt necesari pentru respectarea ordinului de restricție:

A. Voi păstra o copie legalizată a ordinului de restricție (sau ordine de eliberare condiționată sau alte documente legale) la _____ (locul). (Întotdeauna ține-le la tine sau la îndemână. Dacă schimbi poșeta, acesta ar trebui să primul lucru pe care îl muți.)

B. Funcționarii de judecătorie ar trebui să contacteze toate birourile de poliție din zona mea. Mă voi asigura că ordinul meu de restricție este înregistrat corect la judecătorie sunând la numărul _____,

C. Voi verifica imediat dacă ordinul meu de restricție a fost trimis la secțiile de poliție în comunitatea unde lucrez, în comunitățile unde îmi vizitez prietenii sau în comunitatea unde trăiesc sunând la _____ (secția de poliție). Este posibil să fie nevoie să îmi includ prietenii și familia în ordinul de restricție.

D. Dacă partenerul meu îmi distruge ordinul de restricție, pot obține altă copie legalizată de judecătoria _____. Taxa pentru acest document este de _____.

E. Pentru siguranța mea, dacă vizitez alte regiuni, trebuie să îmi înregistrez acest ordin și la secțiile de poliție de acolo. Îmi voi înregistra ordinul în următoarele regiuni _____, _____ și _____

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

_____. (Dacă mă mut în altă regiune, îmi voi actualiza ordinul. Voi întreba la secțiile locale de poliție).

E. Îmi pot suna avocatul dacă nu sunt sigur/ă în privința punctelor B, C, D sau E sau dacă am probleme cu ordinul meu de restricție. Numărul la care pot suna este _____.

G. Îmi voi informa angajatorul, preotul, cel mai apropiat prieten, pe _____ și pe _____ că am un ordin de restricție valabil (poate ar trebui să le dau și copii după documente).

H. Dacă partenerul meu încalcă ordinul de restricție, pot suna la poliție să raportez violarea ordinului, îmi pot contacta avocatul, îmi sun juristul sau anunț judecătoria. (Mă voi asigura că acest lucru va fi făcut *cunoscut!*).

I. Dacă poliția nu mă ajută, îmi pot suna avocatul și pot depune o plângere la șeful departamentului de poliție. Numele avocatului meu este _____ și telefonul lui este _____.

Al cincilea pas: *Siguranța la locul de munca și în public.*

Fiecare femeie bătută trebuie să decidă dacă să spună și când să spună că partenerul ei a agresat-o și că este supusă violenței. Prietenii familia și colegii le pot proteja pe aceste femei. Fiecare femeie ar trebui să se gândească atent cui ar putea să ceară sprijinul.

Aș putea face unul dintre următoarele lucruri:

A. Îmi pot informa șeful direct, șeful de la departamentul, la serviciu, în legătură cu situația de poliție și pe _____ în legătură cu situația mea.

B. Îl pot ruga pe _____ să îmi selecteze persoanele care îmi dau telefon la lucru.

C. Când plec de la serviciu, pot să _____.

D. Când conduc spre casă, dacă apar probleme, pot să _____.

E. Dacă folosesc mijloace de transport în comun pot să _____.

F. Pot să merg la alte supermarketuri ca să fac cumpărături, și la alte ore decât cele la care obișnuiam atunci când trăiam cu partenerul care mă bătea.

G. Pot folosi o altă bancă și mă pot duce să rezolv problemele la alte ore decât obișnuiam să o fac când trăiam cu prietenul care mă bătea.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

H. Aș putea, de asemenea, să _____.

L. Voi fi mereu atentă și prudentă. Trebuie mereu să mă uit peste umăr și să fiu atentă la orice persoană sau mașină care mă urmărește.

Al șaselea pas: *Siguranța și consumul de alcool și de droguri.*

Cei mai mulți oameni din cultura noastră folosesc alcool. Mulți folosesc droguri care induc schimbări de comportament. Multe sunt legale, dar unele nu sunt. Urmările consumului de substanțe psihoactive pot fi foarte dure pentru o femeie bătută și îi pot afecta relațiile cu copiii, o pot dezavantaja în situații legale cu partenerul care a bătut-o.

Femeile ar trebui să se gândească bine la potențialul preț pe care l-ar putea plăti pentru folosirea alcoolului sau drogurilor ilegale. *Utilizarea drogurilor sau a alcoolului poate afecta comportamentul rațional și abilitatea de a te apăra instinctiv.* Folosirea alcoolului sau a altor droguri de către agresor îi poate oferi o scuză pentru a folosi violența.

Dacă în relația mea cu partenerul violent s-au folosit alcool și droguri, îmi pot îmbunătăți siguranța făcând unul dintre următoarele lucruri:

A. Dacă am de gând să folosesc alcool, voi face acest lucru într-un loc sigur și cu oameni care înțeleg riscul la violență și vor să mă protejeze.

B. Aș putea, de asemenea, să _____. Dacă partenerul meu folosește droguri sau alcool, pot să _____.

C. Aș putea și să _____.

D. Pentru a-mi apăra copiii, aș putea face _____ sau _____.

Al șaptelea pas: *Siguranța și sănătatea emoțională.*

Experiența de a fi agresat fizic și verbal de către partener este de obicei obositoare și epuizantă emoțional. Procesul de a-mi clădi o nouă viață cere multă energie și un curaj incredibil.

Pentru a-mi conserva energia emoțională și resursele și pentru a evita suferința emoțională, pot face următoarele lucruri:

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

- A. Dacă sunt deprimat/ă și sunt gata să mă întorc la o situație potențial abuzivă, pot să _____.
- B. Când trebuie să comunic față în față sau la telefon cu partenerul meu, pot să _____.
- C. Pot încerca să folosesc afirmații de genul „pot” cu mine însămi și pot să îmi spun părerile în fața celorlalți.
- D. Îmi pot spune „ _____” de câte ori ceilalți încearcă să mă controleze sau să mă abuzeze.
- E. Pot citi cartea _____ pentru a mă simți mai puternică.
- F. Pot să-l/o sun pe _____, _____, și _____ drept alte resurse de sprijin pentru mine.
- G. Alte lucruri pe care le pot face pentru a mă simți mai puternic/ă sunt _____, _____, și _____.
- H. Pot să mă îngrijesc prin a _____, a _____, și a _____.
- I. Pot merge la întâlniri ale grupurilor de sprijin, la centre de prevenire a violenței domestice sau la _____, la _____, sau la _____ pentru a fi sprijinit/ă și a-mi întări relațiile cu alți oameni.

Al optulea pas: *Lucruri pe care trebuie să le iau când plec.*

Când femeile își părăsesc partenerii este important să ia anumite obiecte. De obicei, ele dau unui prieten de încredere copii după documente importante, haine de schimb în caz că sunt nevoite să plece repede.

Lucrurile enumerate pe lista următoare sunt cele mai importante de luat. Celelalte pot fi luate sau puse lângă casă, dacă mai este timp. Este bine ca aceste lucruri să fie ținute în același loc, ca să le iei pe toate dacă trebuie să plecați în mare grabă.

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Norway

grants

Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

Programul „Justiție”

Proiectul predefinit “VERA – Schimbare pozitivă prin acțiuni integrate în vremuri dificile!”

Când plec ar trebui să iau:

- Buletinul/ cartea de identitate/ pașaport
- Certificatul de naștere
- Certificatul de căsătorie/ de divorș
- Certificatele de naștere ale copiilor
- Fișa de vaccinare/ documente medicale
- Permisul de conducere și documentele mașinii
- Bani/ card /cărți de credit
- Chei de la mașina, birou, apartament/casă
- Medicamente
- Contracte de muncă
- Cardul de sănătate
- Diplome de studiu
- Documente financiare (extrase de cont),
- Jucăriile și cărțile preferate ale copiilor, bijuterii, poze.

Numere de telefon pe care ar fi bine să le știi/ să fie accesibile rapid:

Departamentul de poliție - acasă _____

Departamentul de poliție - școală _____

Departamentul de poliție - serviciu _____

Avocat _____

Serviciu _____

Preot _____

Școală _____

Doctor _____

Prieten _____

Membri al familiei _____

Operator de Program

Promotor de proiect

Parteneri de proiect

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Norway

grants

Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

Programul „Justiție”

Proiectul predefinit “VERA – Schimbare pozitivă prin acțiuni integrate în vremuri dificile!”

Altcineva _____

Hotline Violența domestică _____

Judecătoria _____ ””

***Noelle Nelson, Relații periculoase, Editura Amaltea, București 2007, p.285 – 293.**

Operator de Program

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Promotor de proiect

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Parteneri de proiect

